Årsredovisning 2020

Avesta kommun

AVESTA KOMMUN

Välkommen till Avesta!

Det är något speciellt med Avesta. Här i södra Dalarna finns inte bara dalahästar, brusande forsar och speedwaybanor. Här finns pannben och mod. Handlingskraft och framtidstro. Här finns förmågan att se möjligheter. När andra snackar - då gör Avesta!

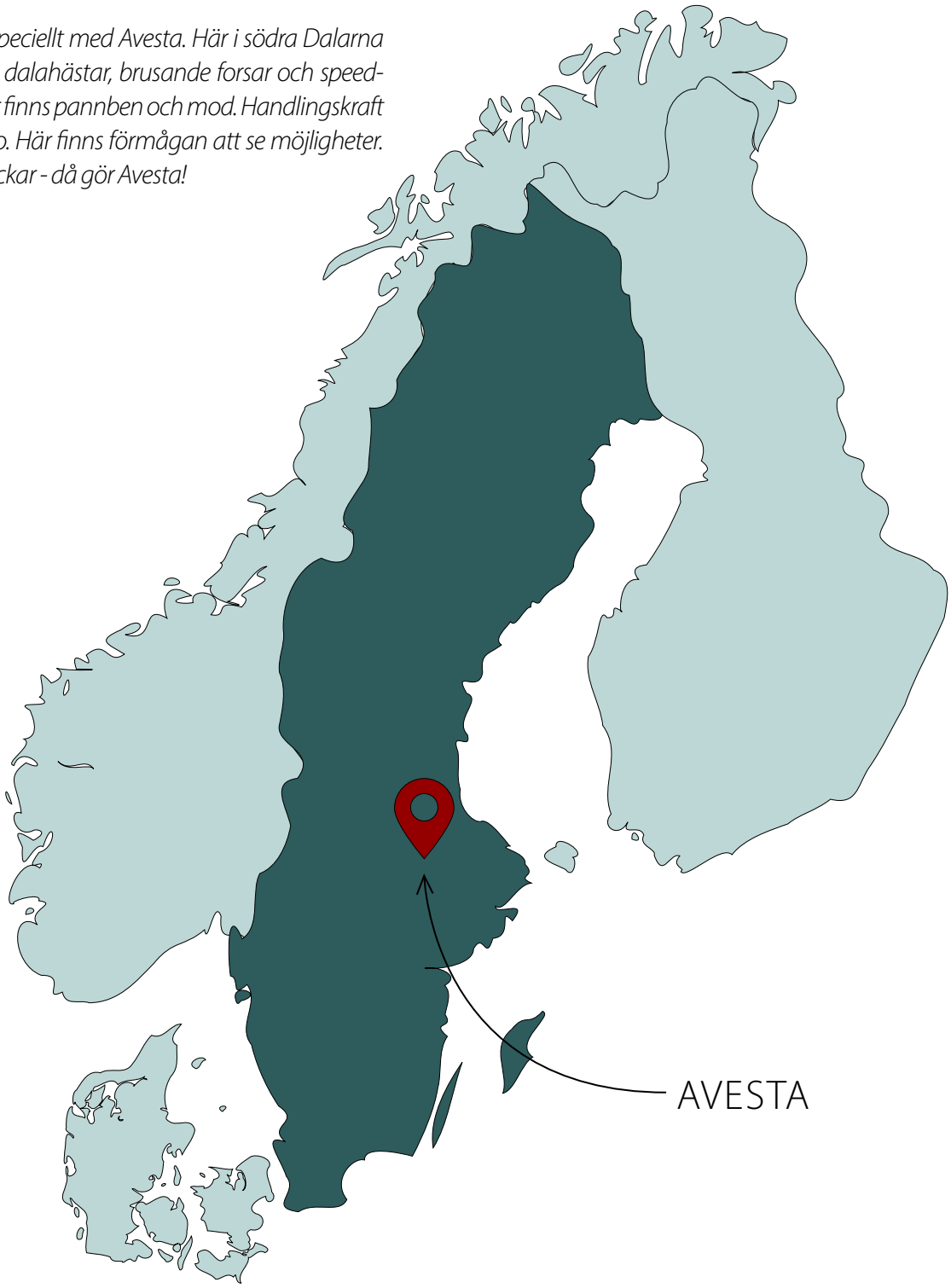

INNEHÅLL

INLEDNING

Ordförande har ordet 4
Vi jämför oss med andra. 6
Vart gick skattepengarna 9

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen 10
Översikt över verksamhetens utveckling . . . 14
Händelser av väsentlig betydelse 16
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning. 20
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer 34
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse 40
Väsentliga personalförhållanden 64
Förväntad utveckling 70
Balanskravsresultat 71
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 72

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning 76
Balansräkning. 77
Kassaflödesanalys 78
Nothänvisningar. 79
Redovisningsprinciper 89

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftsredovisning 96
Investeringsredovisning. 98
Våra bolag och förbund 100

Revisionsberättelse 102

INLEDNING

Ordförande har ordet

Jag vill börja med att rikta ett stort och hjärtligt tack till alla som gjort och gör att vi tillsammans kan ta oss igenom den här Coronapandemin. Det är kommunens medarbetare som i de svåraste av situationer ser till att välfärden fungerar med hög kvalitet. Hela sjukvårdssystemet med Avesta lasarett och våra tre vårdcentraler, det lokala näringslivet, civilsamhället och alla som ställer upp och gör att tillvaron blir lättare för riskgrupperna.

Är det något gott som år 2020 kommer lära oss är att vi är starkare tillsammans. Jag vill även peka på några av de saker vi måste ta med oss och förbättra i Sverige och Avesta. Det är att välfärden prioriteras upp. Under den nu pågående pandemin talar situationen inom äldreomsorgen, men även sjukvården och övrig omsorg, sitt tydliga språk och det måste vi ta lärdom av. Det behöver anställas fler med yrkesutbildning i välfärden. Arbetsvillkoren och arbetsmiljön måste förbättras. En prioritering av välfärden kommer att kräva ytterligare statliga satsningar för att stärka ekonomin i landets kommuner och regioner.

Jämlikhet och tillväxt - Den politiska majoriteten i Avestas målbild är att Avesta kommun ska vara södra Dalarnas och norra Västmanlands regioncentra. Det innebär att vi måste ha ett lokalt näringsliv som är starkt, har många ben att stå på och leder till många arbetstillfällen. I själ och hjärta är Avesta en tillverkningsindustrikommun men med flera andra starka sektorer som till exempel handeln.

Handeln i Avesta lockar många från våra grannkommuner och har de senaste åren haft en stark utveckling med många nyetableringar. 2020 fortsatte vi jobbet med att utveckla centrum med att möjliggöra för fler att bo i centrum. Då får vi fler människor i rörelse, fler som handlar, går på restauranger och caféer och med det en ökad trygghet.

Vi har tagit oss till ett läge där många människor vill bo i Avesta kommun och upplever nu en byggboom där flera privata bostadsföretag bygger lägenheter och även en stor efterfrågan på villatomter. Vi driver även nationellt på för en förändring i strandskyddslagen som kan göra att vi runt om i vår vackra kommun med så många sjöar och Dalälven skulle kunna erbjuda mycket attraktiva boenden. Fler arbetstillfällen, fler människor som bor i vår kommun leder till ökade skatteintäkter som vi kan använda till en ökad jämlikhet.

Det ekonomiska resultatet för år 2020 är rekordstarkt. Den viktigaste delen och den vi alltid kan påverka själva är att hålla driftbudgeten. Det gör vi igen 2020 och samtidigt är det mycket stora

tillskott från regeringen till kommunerna för att kompensera för minskade skatteintäkter och för att hålla uppe den kommunala servicen under pandemin. Vi gör ett resultat på plus 88 miljoner kronor vilket är 82 miljoner kronor över budgeterat resultat. Vi stärker vårt eget kapital och vi har en hög självfinansieringsgrad för våra investeringar.

Det kanske viktigaste av allt i och med bokslutet 2020 och starka årsresultat under 18 års tid så har Avesta kommun för första gången på mycket länge en positiv soliditet även när pensionsskulden räknas in. Det innebär att Avesta kommuns samlade tillgångar är större än kommunens samlade skulder. Vi har under de senaste femton åren levererat ett samlat överskott med cirka 500 miljoner kronor och kan med det lämna över en ekonomi där vi inte lånar av framtida generationer och där vi kan göra investeringar utan att ta lån. Det är ett hållbart sätt att ta ansvar för en kommunal ekonomi.

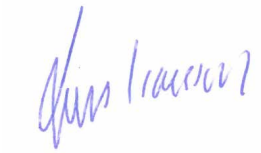

Lars Isacsson
Kommunstyrelsens ordförande, Avesta kommun

Vi jämför oss med andra

En metod att bedöma kvaliteten i verksamheterna är att jämföra sig med andra kommuner.
Kommunens kvalitet i korthet är ett verktyg att jämföra kommuner med varandra och beskriver kommunernas kvalitet ur ett invånarperspektiv.

Kommunerna jämförs inom områdena Stöd och omsorg, Barn och unga, Samhälle och miljö.
För närvarande deltar 260 kommuner.

Här redovisas hur Avesta ligger till jämfört med andra kommuner och den egna utvecklingen jämfört föregående år. För att ge en snabb och enkel överblick presenteras Avesta resultat i tre jämförelsegrupper, grönt, gult och rött.
I kolumnen resultat, visas Avestas värde för måttet.

Avesta tillhör de 25 % högsta Grönt
Avesta tillhör de 50 % i mitten Gult
Avesta tillhör de 25 % lägsta Rött

Utvecklingen från förra året är positiv
Ingen eller svårbedömd utveckling
Utvecklingen från förra året är negativ

Stöd och omsorg	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra 2020
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	79	→	●
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	18	↘	●
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv, (2019)	5 515	↘	●
Brukarbedömning gruppbostad LSS, Brukaren trivs alltid hemma, andel	97	→	●
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK, kr/inv. (2019)	6 208	↘	●
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	74	↗	●
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	20	↗	●
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	52	↗	●
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	74	↘	●
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	90	↗	●
Kostnad äldreomsorg, kr/inv. 80+, (2019)	239737	↗	●

Barn och unga	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra 2020
Inskrivna barn per årsarbetare, förskolan, antal, (2019)	5,1		
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn, (2019)	159 264		
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i Svenska och svenska som andra språk, kommunala skolor, genomsnitt-lig andel (%) (2019)	74		
Elever i åk 6 med lägst betyg E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	85,7		
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	77,8		
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel % (2018)	71,6		
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	88,8		
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, kr/elev (2019)	121 426		
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	59,3		
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	57,8		
Gymnasieelever md ogiltig frånvaro, kommunala skolor	5,4		
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev (2019)	160 230		
Aktivitetstillfällen för barn och unga, 0–20 år, i kommunala bibliotek antal/100 inv (2019)	24,2		
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal per invånare 7–20 år (2019)	23		

Samhälle och miljö	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra 2020
Andel som får svar på e-post inom EN dag, (%)	98	↗	●
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	69	↗	●
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	84	↘	●
Delaktighetsindex, andel av maxpoäng	67	↗	●
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) (2018)	40		●
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%), (2019)	67	↘	●
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) (2019)	33	↘	●
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI (2019)	80	↘	●
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar, (2018)	2	↗	●
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person (2019)	502	↗	●
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	27,6	↘	●
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) (2019)	18	↘	●

Vart gick skattepengarna

Så här fördelades 1000 kronor i kommunalskatt på de olika verksamheterna

Verksamhet	Andel 2020 i kronor
Skola och förskola	
Grundskola	203
Förskola	94
Gymnasieskola och vuxenlärande	75
Vård och omsorg	
Äldreomsorg	226
Individ- och familjeomsorg	86
Omsorg om funktionshindrade	63
Kultur och fritid	
Kultur, fritid, turism	39
Kulturskola	4
Övrigt	
Pensionskostnader	62
Kommunövergripande	34
Teknisk service, gator och vägar	27
Årets resultat	60
Arbetsmarknad och integration	10
Plan och bygg	8
Samhällsbetalda resor	6
Miljö- och hälsoskydd	3
	1 000

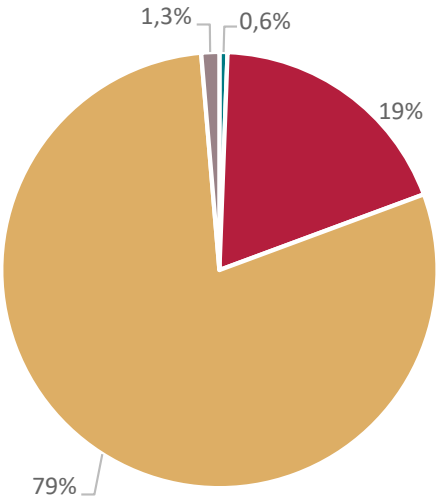

Så här fick kommunen sina pengar:

79 % kommer från skatter och generella statsbidrag
19 % kommer från avgifter
0,6 % kommer från realisationsvinster
1,3 % kommer från finansiella intäkter

Bild på mynthögar från Pixabay

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

I den kommunala koncernen bedrivs verksamhet i olika driftsformer, kommunens nämndsorganisation och två helägda bolag samt ett kommunalförbund. Ett av de helägda bolagen har också ett dotterbolag. Kommunen anlitar privata utförare avseende för- och grundskoleverksamhet.

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen
Ordförande: Lars Isacsson
Förvaltningschef: Anders Kilström, tillförordnad

Omsorgsstyrelsen
Ordförande: Susanne Berger
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelsen
Ordförande: Mikael Westberg
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland Dalarna miljö- och byggnads-nämnd
Ordförande: Tove Winqvist-Owetz
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd
Ordförande: Marianne Hirsch

Krisledningsnämnd
Ordförande: Lars Isacsson

Koncernföretag

Gamla Byn AB
Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Ulf Egerfält

Avesta industristad AB, (dotterbolag)
Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Ulf Egerfält

Avesta Vatten och Avfall AB
Ordförande: Patrik Sundin
VD: Erik Nordén

Samägda företag

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund
48,8%
Samägs med Norberg, Fagersta och Hedemora kommuner

Övriga med kommunalt intresse

Södra Dalarnas Samordningsförbund

Västmanland Dalarna lönenämnd
(Norberg)

Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen
(Ludvika)

V-Dala överförmyndarsamverkan

Privata utförare

Grytnäs friskola
Avesta Grytnäs pastorat,
För- och grundskola F-6

Tre familjedaghem i privat regi

Styrelsen/nämnd	Beskrivning
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder fullmäktigeberedningar och bolag.
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsiktsansvar över övriga nämnders och bolagsverksamhet samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktingbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för funktionshindrade enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheterna Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, särskola. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur- och fritidsverksamhet, bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, bygganmälningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

Koncernföretag	Beskrivning
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.

Samägda företag	Beskrivning
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner.

Övriga med kommunalt intresse	Beskrivning
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet bildades 2005 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna, Avesta, Hedemora och Säters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Norberg kommuns organisation.
Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen	Upphandlingssamverkan där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter och ingår och den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarsamverkan	Överförmyndarsamverkan för Avesta, Hedemora och Norbergs kommuner. Från 2021 kommer Fagersta att ingå i samverkan. Överförmyndare finns utsedda av kommunfullmäktige för varje enskild kommun.

Privata utförare	Beskrivning
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Tre familjedaghem som bedrivs i privat regi.

Översikt över verksamhetens utveckling

Avesta kommun	2016	2017	2018	2019	2020
Folkmängd 31 december	23 161	23 256	23 323	23 178	23 067
Total kommunal skattesats, kr	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60
Kommunkoncernen					
Verksamhetens intäkter, mkr	566	615	576	522	540
Verksamhetens kostnader, mkr	-1 735	-1 846	-1 868	-1 865	-1 879
Årets resultat, mkr	90	63	37	34	89
Årets resultat, kr per invånare	3 879	2 719	1 571	1 476	3 884
Eget kapital	472	536	570	598	688
Investeringar					
Investeringar (netto)	163	146	259	270	289
Investeringar per medborgare, kronor	7 038	6 278	11 105	11 649	12 529
Självfinansieringsgrad, %	99	95	47	48	68
Finansiering					
Långfristig skuld, mkr	1 037	1 064	1 256	1 208	1 311
Nyckeltal					
Totala tillgångar per medborgare	86 764	90 191	100 491	100 515	112 724
Skulder och avsättningar per medborgare	66 096	66 956	76 087	74 705	82 881
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, %	-7	-3	0	2	6
Personal					
Antal årsarbetare	1 933	1 945	1 958	1 969	1 963
Löner och ersättningar, mkr	769	838	842	837	846

Kommun	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatutveckling (mkr)					
Verksamhetens intäkter	419	462	414	365	357
Verksamhetens kostnader	1 633	1 734	1 744	1 737	1 722
Årets resultat	74	51	23	28	88
Balansomslutning	1 902	1 991	2 215	2 178	2 444
Eget kapital	434	485	508	531	619
Pensionskostnader inkl räntor	71	82	98	95	91
Investeringar					
Bruttoinvesteringar	57	70	146	128	57
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	181%	119%	39%	50%	219%
Finansiering (mkr)					
Skatteintäkter och utjämning	1 285	1 321	1 345	1 403	1 454
Långfristig skuld, mkr	109	69	219	119	59
Nyckeltal					
Totala tillgångar per medborgare, kr, exkl utlåning till bolagen	42 772	43 437	51 198	47 785	52 593
Skulder och avsättningar per medborgare, exkl bolagens del av upplåning	24 017	22 584	29 434	24 876	25 750
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	94,3	96,2	98,3	98,0	94,0
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	5,5	6,2	7,3	6,7	6,3
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	5,7	3,8	1,7	2,0	3,0
Soliditet, % inkl pension och exkl bolagens del av upplåning	-18	-12	-5	-2	7
Personal					
Antal årsarbetare	1 817	1 843	1 852	1 855	1 845
Löner och ersättningar, mkr	729	783	784	776	784

Händelser av väsentlig betydelse

Baldershage, kombinerad äldreomsorg och förskoleverksamhet

Väsentliga händelser

Baldershage, en nybyggnation med kombinerade verksamhetslokaler för äldreomsorg och förskola inklusive tillagningskök. Äldreomsorgen i Avesta kommun utökas här med 36 platser och förskolan med 92 platser.

Byggnationen av 72 stycken centrala lägenheter på det som i folkmun kallas för ”gamla badhustomten” i centrala Avesta har påbörjats under året. Gamla Byn AB kommer här att erbjuda ett nytt centralt boende med högt ställda tillgänglighetskrav.

Arbetsmarknadsenheten har införlivats i socialtjänstens verksamhet, Arbete och sysselsättning, i syfte att minska långvarigt biståndsmottagande och öka anställningsbarheten med snabbare insatser/åtgärder för den enskilde.

Ett samverkansavtal har tecknats med Trafikverket om byggande av cirkulationsplats på riksvägen 68 vid Källhagen. Det innebär att trafiksituationen genom Krylbo kan förbättras.

Arbetet med utveckling av Horndals utvecklingsområde och etableringen av Google i Horndal fortsätter. Ansökan om miljötillstånd är inlämnad av Google till Mark- och miljödomstolen som beräknas behandla frågan under första halvåret 2021.

Under 2020 har beslut tagits om att förändra skolstrukturen i Avesta kommun. Lund skola läggs ner efter läsåret 20/21.

Krylbo skola och Markusskolan kommer att bli enbart lågstadium. Bergsnäs skolan blir mellanstadium. Elever i mellanstadiet i Krylbo skola flyttas till Skogsbo.

Den avgiftsfria busstrafiken sades upp i december 2020 av Region Dalarna och kommer att upphöra från april 2021.

Övriga händelser under året

Gamla Byn AB är i slutfasen av en totalrenovering av Åvestadalskolan i Krylbo. Projektet har av olika skäl, blivit avsevärt dyrare än beräknat men slutprodukten kommer att bli en helrenoverad modern skolbyggnad. Byggnaden kommer att vara färdigställd i början av 2021.

Tillbyggd idrottshall/motorikhall i Skogsbo skola har invigts. Ombyggnationen har gjorts av Gamla Byn AB.

Gruvgärdets nybyggda återvinningscentral invigdes i oktober. Den nya återvinningscentralen har en modern utformning och underlättar återvinningen av avfallet som lämnas där. Återvinningscentralen innehåller även en lokal där besökarna kan lämna hela saker till återbruk.

Utvecklingsarbete pågår med hälsosammare scheman och införande av bemanningsekonomi vilket syftar bland annat till att minska sjukfrånvaron, utveckla heltidsmodellen och optimera personalbemanningen inom omsorgen. Detta utvecklingsarbete kan i sin tur innebära en kvalitetsförbättring för våra vårdtagare.

I februari invigdes 6 nya vårdplatser på Malmgårdens stödboende för vuxna missbrukare.

Lindhagens korttidsvård har integrerats på de olika äldreboendena runt om i kommunen.

Samverkan för utskrivning från slutenvården (SuS) mellan Avesta kommun och Region Dalarna har fungerat bra och resulterat i att vårdtagarna snabbare kan komma hem från sjukhusvård.

Ny måltidsordning med tätare måltider och mellanmål genomförs tillsammans med kostenheten på våra äldreboenden i syfte att öka de äldres aptit och minska risken för undervikt.

Childhoodpriset 2020 utdelades till Marit Gustavsson, barnhandläggare på socialtjänsten i Avesta för avgörande insatser för att hålla barn trygga inom en yrkeskår vars arbete inte syns mest. Marit är en inspiration för denna yrkeskår och för alla människor som värnar om barn.

Seniorcentrums verksamhet i nuvarande lokaler har avvecklats efter att under flera år haft sviktande besöksfrekvens. Istället riktas arbetet mot planerade aktiviteter tillsammans med anhörigvården och terapiverksamheten på trygghetsboenden.

Förskolan Violen har stängts efter att miljöförvaltningen beslutat om att lokalen är olämplig som förskola.

Ett restaurang- och livsmedelsprogram har startats upp på Karlfeldtgymnasiet.

Lindhagens äldreboende har tillfälligtvis öppnats upp och blivit förskola, tills ny förskola är byggd vid Rågen.

Ett flertal större bygglov har beviljats under 2020 vilket medfört ökade intäkter för bygglov vilket inte var beräknat.

På grund av Coronapandemin har ingen miljö- och hälsotillsyn kunnat ske vilket medfört att en stor tillsynsskuld har skjutits fram till 2021.

En visionär stadsplan för ett framtida Avesta centrum har tagits fram av Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse.

Gamla Byn AB har under året startat byggnation av en ny skolbyggnad vid Skogsbo skola och ett nytt LSS-boende, innehållande sex lägenheter i Skogsbo.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet, ny utbildning på Karlfeltgymnasiet.

Gamla Byn AB står även i startgroparna till att bygga en ny förskola innehållande 8 avdelningar i centrala Avesta.

Flera företagsetableringar har skett i Avesta under 2020 med nya arbetstillfällen som följd. Dagarna före jul presenterades ett nytt projekt i Skogsbo med restaurang, hotell, padelhall och företagshotell med första spadtag i januari 2021.

Stadshusparkens omplanteringar färdigställdes och parken fungerar nu som en trevlig mötesplats i centrala Avesta.

Oxeltäktens parkrenovering, centrala Avesta, startades upp och beräknas bli klar i början av 2021.

Omfattande vägunderhåll har utförts, till exempel hela sträckan från Karlbo skola till Brovallen, gamla riksväg 70.

Gång och cykelväg har anlagts längs med Krylbovägen.

Projektet ombyggnad av Folkaregatan i Karlbo har startats upp.

Visualisering av Lilla Torget i Avesta centrum

Stadshusparken med lekpark
och grönområden

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Läget 2020
Verksamhetsåret 2020 har i hög utsträckning präglats av Coronapandemin. I så gott som alla delar av kommunkoncernen har verksamheterna snabbt fått ställa om för att möta nya behov och förändrade förutsättningar. Verksamheter har stängts helt eller delvis under året som till exempel badhus, Verket, Kulturskola, bibliotek och idrottsanläggningar. Stängning av verksamheter har i vissa fall inneburit inkomstbortfall.

Inom Avesta Kommuns organisation har personal förflyttats för att täcka upp där behoven varit större än på ordinarie arbetsplats.

Verksamhet har stått, och står, i beredskap att verka inom annan kommunal verksamhet om behov uppstår. Medarbetare inom grönyteskötsel kan till exempel vara tillgängliga för att arbeta inom vård- och omsorg. Så har också skett då teknisk service har stöttat hemtjänsten med inköp till vissa hushåll. Frivilliga Resursgruppen (FRG) har haft sin organisation igång sedan i april och de har hjälpt hushåll där boende ingår i riskgrupp, med inköp av förnödenheter. (Handlingshjälpen) Ett samarbete mellan kommunen, FRG och handeln i Avesta.
I bibliotekets nya tjänst som startade i april i samarbete med FRG har låntagarna erbjudits bokleveranser av böcker hem till dörren. Tjänsten har hittills använts av drygt 50 låntagare och antalet har konstant ökat.

Projekteringar av stora projekt som planerades för året har blivit något försenade på grund av Corona och beräknas slutföras under 2021.
Initialt ökade sjukfrånvaron kraftigt men har sedan återgått till normala nivåer. Ökad sjukskrivning i samband med Coronapandemin har inneburit svårigheter att hitta vikarier, verksamheterna har blivit lidande och det har påverkat ttill excempel elever och boende.

Allra mest har verksamheterna inom vård- och omsorg påverkats. Coronapandemin har ställt verksamheten på stora prov, både vad gäller ledning, bemanning och vårdens utformning och innehåll. Tidvis under året har äldreboenden haft besöksförbud och daglig verksamhet (LSS) varit stängd.

Ett omfattande informations- och utbildningsarbete för att minska smittspridning har bedrivits av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och enhetschefer med stöd av framtaget material från Socialstyrelsen.

Företagshotell i Koppardalen

Stadshusparken utanför Avesta Galleria

Sjuk- och övertidstal är höga och många medarbetare har ej beviljats ledighet. Tillgången på skyddskläder och skyddsutrustning har varit god. Samverkan inom kommunen och med länets alla kommuner och Region Dalarna har fungerat utmärkt.

Den allmänna smittspridningen i Avesta har kulminerat under hösten vilket har inneburit att smittan nått såväl brukare i hemtjänst som särskilt boende och serviceboende LSS. Ett omfattande smittspårningsarbete har bedrivits och bedrivs i verksamheten.

För gymnasieelever och vuxenstuderande ställdes undervisningen till största delen om till digital undervisning under vårterminen.

Näringslivet i Avesta kommun har i varierande grad drabbats av effekterna av Coronapandemin. De som drabbats är till exempel delar av handeln, restauranger och kulturutövare.

Det finns även företag som gått bättre än någonsin under 2020. Tillväxt Avesta har som företagslots arbetat med att sprida information om regeringens krispaket. Industrin drabbades initialt genom minskad orderingång och till viss del leveransproblem, men har successivt återhämtat sig under hösten.
Under hösten har flertalet sammanträden genomförts digitalt på grund av Coronapandemin. Förmodligen kommer det att fortgå en bit in på år 2021.

Framtiden
Vaccinering mot Corona har inletts, enligt Region Dalarnas prioriteringsordning. Det är svårt att bedöma när Coronapandemin kan vara över men vaccinationen bedöms vara klar till sommaren 2021.

En vårdskuld har byggts upp inom sjukvården som kommer att ta lång tid att reglera. På samma sätt som man pratar om att en vårdskuld har byggts upp inom sjukvården kan vi inom flera delar av socialtjänsten befara en liknande utveckling.

Verksamheter med inkomstbortfall under 2020 på grund av Coronapandemin räknar med fortsatt intäktsbortfall under 2021.

Fortsätter behovet av distansstudier på gymnasiet kommer det att till exempel att innebära högre kostnader för extrastöd till elever.

Generellt visar studier och tidigare erfarenheter att kriser i samhället leder till ökad social oro. Det är fler som förlorar jobbet och ekonomisk stress tenderar att öka även andra sociala problem. Psykisk ohälsa kan öka.

Det är svårt att bedöma hur snabbt den ökade arbetslöshet som uppstått behöver för att återhämta sig till ”normala” nivåer. En viss återhämtning av arbetsmarknaden har skett under hösten utom i vissa utsatta branscher. Sannolikt kommer inte alla arbeten att återbesättas och pandemin kommer därmed att ha förändrat arbetsmarknaden. Ovanligt hög arbetslöshet väntas dock ligga kvar under 2021–2022, vilket kommer att påverka skatteintäkterna för Avesta kommun.

Demografi

Läget 2020

Avestas befolkning den 31 december 2020 var 23 067 personer, en minskning med 111 invånare mot år 2019. Av de 15 kommunerna i Dalarna hade 7 kommuner en växande befolkning 2020 medan den i 8 kommuner minskade under 2020. Totalt sett för länet minskade befolkningen med 290 personer under 2020. Avestas befolkning minskade med 0,48 %.

Avestas befolkning sjönk stadigt under milleniets första decennium. I samband med ökad flyktinginvandring i mitten av 2010-talet vände utvecklingen och befolkningen ökade istället under flera år, för att under 2019 och 2020 åter minska.

Andelen män i förhållande till andelen kvinnor ökade under perioden 2011-2020 i Avesta.

Befolkning Avesta kommun 2011-2020, kön

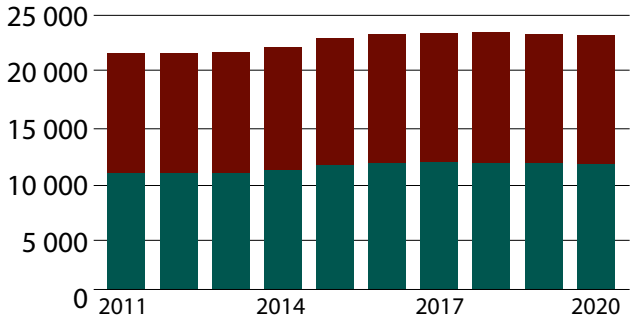

Befolkningförädring 2011-2020, kön

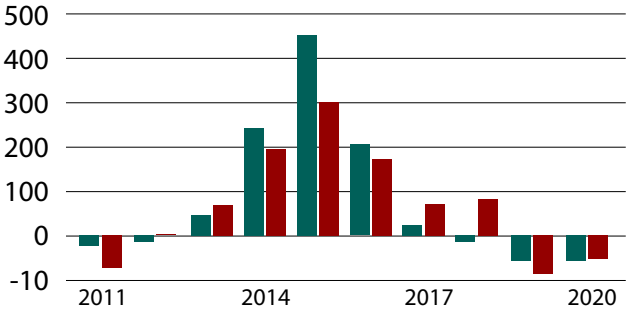

Män
Kvinnor

Flytt- och födelsenetto

Av de 1015 personer som flyttade till Avesta kom 907 från andra kommuner i Sverige och 108 från utlandet. Utflyttningen skedde för 226 personer till annan kommun i Dalarna, för 824 personer till annan kommun i Sverige och 47 personer lämnade Sverige. Födelsenettot var negativt under 2020. Under perioden föddes 230 barn medan 254 personer avled, vilket innebar ett netto på - 24.

Inflyttningsnetto inom olika åldersgrupper

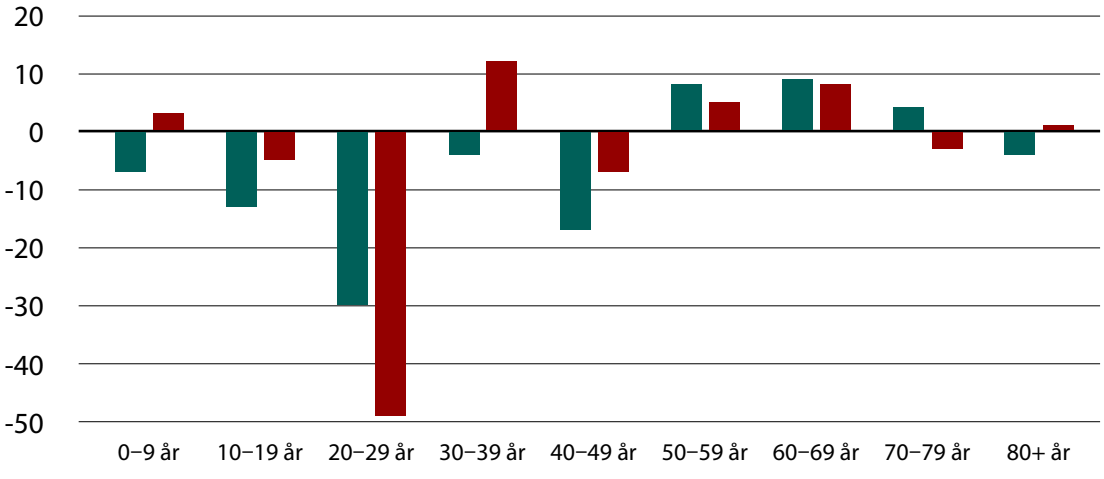

Män
Kvinnor

Åldersgrupperna
0–19 år och 20–64 år har ökat något i andel av befolkningen under 2020, medan grupperna 65–79 år och 80+ år har minskat något i andel av den totala befolkningen. Diagrammet visar att Avesta har ungefär samma åldersstruktur som Dalarna i övrigt.

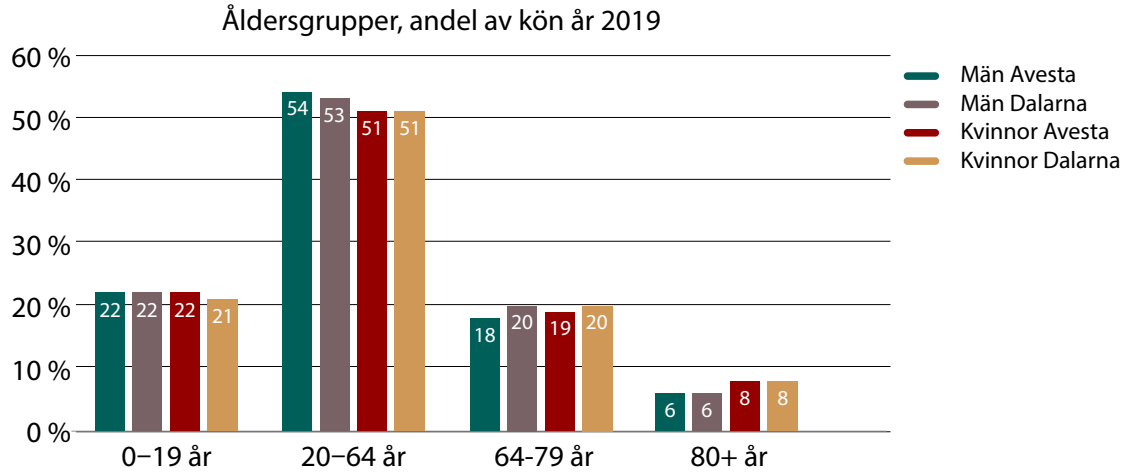

Försörjningskvot
Jämfört med riket, vilket visas i diagrammet Försörjningskvot, är Avestas och Dalarnas kvot mycket högre än rikets. Försörjningskvoten visar förhållandet mellan antalet personer i arbetsför ålder, 20–64 år, och övriga befolkningen. Den visar hur många fler än sig själv en person i arbetsför ålder behöver försörja.

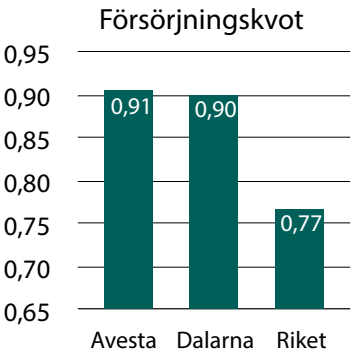

Framtiden
Statistiska centralbyrån, SCB, gjorde på Avesta kommuns uppdrag under 2020 en befolkningsprognos för åren 2020–2070. Prognosen visar att Avesta kan vänta sig en befolkningsökning på kort sikt på grund av nybyggnationer av bostäder, men att trenden är sjunkande. Dels har kommunen en åldrande befolkning som gör att antalet döda överstiger antalet födda, dels flyttar många fler i ung ålder från kommunen än det flyttar in.

Förändringarna i befolkningsstrukturen kommer på sikt ge Avesta stora utmaningar. Försörjningskvoten förväntas öka under de kommande 30 åren, vilket innebär att kommunen kan komma behöva vidta åtgärder för att upprätthålla en god samhällsservice.

[1] Samtliga uppgifter i avsnittet Demografi är hämtade från Statistiska centralbyrån, SCB

Arbetsmarknad

Läget 2020
Arbetslösheten ökar med anledning av en försvagad arbetsmarknad relaterat till lågkonjunktur och Coronapandemi. För Avesta kommuns del innebär det utmaningar att i samverkan med det privata näringslivet, utbildningssamordnare, arbetsförmedling och Region Dalarna arbeta mot att minska antalet utan sysselsättning. Öka antalet arbetstillfällen och arbeta långsiktigt och med hög uthållighet för att de personer som har svag konkurrensförmåga ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden.

Sedan första januari 2021 tillhör enheten för arbete och sysselsättning omsorgsförvaltningen. Det innebär en större möjlighet till sysselsättning och kompetenshöjande verksamhet för klienter som uppbär försörjningsstöd. Försörjningsstödsenheten bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete i bred samverkan med interna och externa aktörer för att på bästa sätt kunna skapa förutsättningar för klienter att själva klara sin framtida försörjning.

Flera företag i Avesta har använt möjligheten till stöd för korttidspermitteringar. Därigenom har varsel och uppsägning av personal kunnat undvikas. I pendlingskommuner nära Avesta har flera större industriföretag efter sommaren övergått från korttidspermitteringar till varsel och uppsägningar.

Företaget Outokumpu, verksamma i Avesta, lade ett varsel i början av november som efter förhandling resulterat i neddragning med 80 tjänster.

Godkänd gymnasieutbildning är att betrakta som entrébiljett till arbetsmarknaden. Sedan länge är arbetslösheten för personer med godkänd gymnasieutbildning låg. Att Avesta har alla nationella gymnasieprogram är en styrka.

Under lågkonjunktur drabbas även personer med gymnasie- och högskole-/universitetsutbildningar. Att verka för höjd utbildningsnivå, samt öka invånarnas kunskaper om Avestas och den regionala arbetsmarknaden är viktigt. Den så kallade matchningen, det vill säga att den kompetens som arbetsgivare efterfrågar också finns tillgänglig är viktigt att den fungerar. Arbete pågår för att etablera så kallade yrkeshögskoleutbildningar i Avesta för att stärka möjligheterna för näringslivet att rekrytera och öka individers attraktivitet på arbetsmarknaden. Den första ”Produktionsutveckling industri 4.0”, startar i januari 2021 med nod i Avesta.
Höstens etableringar i handeln har skapat cirka 40 nya jobb i Avesta.

Uppläggning av mat i restaurangkök

Framtiden
Nedgången i sysselsättningen som skett i år medför att andelen arbetslösa har stigit till 10,4 %.
Enligt Arbetsförmedlingens prognos är det inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga, det vill säga de som har högst grundskola, är födda utanför Europa, har funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga samt är äldre 55–64 år, kommer att fortsätta öka under 2021.

Långtidsarbetslösheten kommer att nå 2000-talets hittills högsta nivå. Under samma period väntas antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin bli det högsta någonsin.
I sin ekonomirapport gör Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en prognos som visar att inte förrän i slutet av 2023 förväntas arbetsmarknadskonjunkturen vara i balans. Lågkonjunktur beräknas råda fram till dess.

Ekonomi

Läget 2020
År 2020 är exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Ekonomin har vänt tydligt uppåt sedan dess med en stark utveckling under det tredje kvartalet. En markant stegring av smittspridningen i Sverige och globalt i slutet av året sänker dock konjunkturutsikterna på kort sikt. Paradoxalt nog väntas kommuner och regioner till följd av stora tillfälliga, pandemirelaterade tillskott, nå mycket starka resultat i år.

Avesta kommuns resultat per 31 december påverkas starkt av Coronapandemin då staten har beslutat om stora bidrag till kommuner och regioner för att möta utvecklingen av coronapandemins återverkningar.

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för per 31 december med 88 mkr. I jämförelse med budget är det 82 mkr bättre än planerat. Resultatförbättringen kan förklaras dels av att verksamheterna visar på en positiv budgetavvikelse med 53 mkr där ersättning för sjuklöner står för 20 mkr. De statligt tillförda medlen i form av generella statsbidrag bidrar till det förbättrade resultatet samt att skatteunderlagsprognosen för december var väsentligt mer positiv än den från i april. Omsorgsförvaltningen har ansökt om medel för de extra kostnader som tillkommit på grund av pandemin, totalt 11 mkr.

Poster kopplade till Coronapandemin som påverkat årets resultat:

Direkta kostnader bokade på aktivitet	
Omsorgsstyrelsen	-12,3
Bildningsstyrelsen	-4,2
Kommunstyrelsen	-1,2
Kostnader totalt	**-17,7**
Direkta intäkter	
Driftbidrag stärka välfärden	43,5
Kompensation sjuklönekostnader	19,8
Statsbidrag vård och omsorg	11,0
Intäkter totalt	**74,3**
Skatter, slutavräkning 2020	-16,6
Nettopåverkan	**40,0**

Framtiden
De statliga tillskotten har givit goda ekonomiska förutsättningar för kommunsektorn att med ekonomin tryggad hantera Coronapandemin. Samtidigt kommer den demografiska utvecklingen att ge stora utmaningar och långsiktiga effekter på ekonomi och bemanning framöver.

Det blir en stor utmaning att både effektivisera verksamheten och komma ikapp med sådant som inte kunnat göras till följd av coronapandemin. Årets starka ekonomiska resultat riskerar att skapa förväntningar som regioner och kommuner inte har möjlighet att uppfylla på längre sikt.

Avestas starka resultat 2020 ger oss nu bättre förutsättningar att möta behoven av kommande investeringar, återbetala lån och pensionsåtaganden.

Bostads-, mark- och hyresmarknad

Läget 2020
Under året har intresset från byggentreprenörer med vilja att bygga i Avesta ökat.
Detaljplaner har tagits fram för att medge byggandet av 15 bostäder i centrala Avesta och 30 bostäder i Horndal.

Det råder fortsatt tryck på bostadsuthyrningen i Gamla Byn AB även om det mattats av något under året. Risken för vakanser bedöms vara fortsatt låg. I snitt krävs att man som bostadssökande har stått i kö i nästan fyra år för att kunna ha möjlighet att få en bostadslägenhet. I bolagets bostadskö står för närvarande cirka 6 000 personer, varav cirka 1 000 är aktiva bostadssökande.

Efterfrågan på industrikontorslokaler hos Avesta Industristad AB minskade under året. Uppsägningar av lokaler gjordes troligen som en effekt av den pandemi vi befinner oss i. Mot slutet av året har efterfrågan återhämtat sig något. Sju procent av den uthyrningsbara ytan är vakant vid årsskiftet.

Framtiden
Inför 2021 beräknas detaljplaner tas fram för cirka 75 bostäder. Markområden för småhusbebyggelse behöver arbetas fram då mark för detta ändamål efterfrågas.

Att öka antalet bostäder i kommunen är nödvändigt om Avesta vill växa. Brist på bostäder motverkar tillväxt. Fortsatt står alla aktörer som bygger hyresbostäder inför utmaningen att bygga billigare så att kunden har råd och finner det prisvärt att bo i hyresrätt.

Nybyggda villor i Månsbo

Infrastruktur

Läget 2020
Avesta kommun står inför projektering av stora infrastruktursatsningar gällande bland annat rondell Källhagen samt Lerbäcksleden.
De flesta gator och vägar som kommunen ansvarar för är gamla, vilket gör att det finns ett stort uppdämt behov av underhåll. Underhållet av vägar prioriteras sedan några år tillbaka. Avsikten är att förbättra kvaliteten och förbättra trafiksäkerheten.

Avesta Vatten arbetar sedan 2011 med en långsiktig förnyelseplan för ledningsnätet för vatten och avlopp. Planen omfattar en femårsperiod och bygger på en metodik där prioriteringar görs utifrån riskbedömningar. Förnyelsetakten för vattenledningsnätet har för femårsperioden 2015–2019 varit 0,97 % vilket motsvarar ett snitt på 2 275 m/år. För spillvattenätet har förnyelsetakten för samma period varit 0,51 % vilket motsvarar ett snitt på 1 150 m/år och för dagvattenätet 0,15 % vilket motsvarar ett snitt på 200 m/år.

Framtiden
Förnyelsetakten för ledningsnätet för vatten och avlopp förväntas öka för perioden 2021–2030. I takt med att kommunen växer kommer även behovet att bygga ut ledningsnätet att öka både för nya industriområden och bostadsområden. Det finns också ett betydande reinvesteringsbehov i vattenverk och reningsverk.

När det gäller våra broar är det ännu osäkert när genomförandet av eventuella ny- och ombyggnationer kommer att ske, det här gäller Kyrkbron (Avesta), Brogårdsbron (Krylbo) och Koppardalsbron (Avesta).

Bergsnäsrondellen

Socialtjänst

Läget 2020
Vårddygnen för ungdomar i behov av mer kvalificerad vård utanför det egna hemmet ökar. Behov av skyddat boende för våldsutsatta kvinnor är på fortsatt hög nivå. Vårddygn för HVB-hemsplacerade (Hem för vård eller boende) vuxna med missbruksproblematik minskar.

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och socialpsykiatriverksamheterna rapporterar ingen förändring. Fortsatt behov av externa placeringar inom LSS området finns då behovet inte kan tillgodoses på hemmaplan.

Beslut har fattats om nybyggnation av LSS boende (2021) samt omstrukturering av LSS verksamheten för att bättre kunna tillgodo se behovet av assistans och boende i hemkommunen.

389 hushåll i genomsnitt/månad har erhållit försörjningsstöd och det är 27 hushåll färre än förra året. Det långvariga ekonomiska biståndsbehovet ökar.

Framtiden
SKR bedömer att det ekonomiska biståndet kommer att öka till följd av att arbetslösheten stiger och många kommer inte att vara kvalificerade till den inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.
Det utbetalda biståndet kan komma att öka mellan 5–10 % 2021.

Individ och familjeomsorgens barn- och vuxenvård kommer också utifrån tidigare erfarenheter att påverkas av lågkonjunktur och pandemi.

Det är fler som förlorar jobbet och den ekonomisk stress det kan innebära gör att även andra sociala problem ökar. Det gäller bland annat ökat antal anmälningar om våld i nära relationer, orosanmälningar om barn som far eller riskerar att fara illa. Vilket kan innebära ett ökat antal placeringar och skyddsplaceringar, ökade insatser inom psykiatri, missbruks- och beroendevården.

Bild på ett barn från Pixabay

Bild på händer från Pixabay

Vård och omsorg

Läget 2020
Antalet platser på äldreboende i förhållande till behov är tryggat i och med 36 nya boenderum på Baldershage. Korttidsvårdsplatser har införlivats på de olika äldreboendena. Reparationsarbetet på Frejalunden (Baldersgården) är klart. Inga utskrivningsklara dagar i slutenvård har registrerats.

Hemtjänsten har uppmätt en behovsökning med 1 400 timmar per månad som omräknat i antal årsarbetare är cirka 9 tjänster över budget.
Omsorgsstyrelsen har fattat beslut om att inrätta 9 nya tjänster i hemtjänsten och en biståndshandläggartjänst 2021.

Trots pandemin har omsorgen bedrivit utbildningsinsatser i form av demensutbildning och utbildning i God och nära vård under året genom statliga bidrag. Utbildning för sjukvårdsbiträden till undersköterska inom ramen för Äldreomsorgslyftet har också påbörjats.

Framtiden
Den demografiska utvecklingen i kommunen visar att Avesta har fler äldre + 65 år och + 80 år än riket i genomsnitt. Vid en framskrivning på 5 år har Avesta fortsatt större andel + 80 år än genomsnittet.

Ett viktigt utvecklingsområde inom äldreomsorgen är att utveckla snabbare omställningar mellan behov av vård på äldreboende och behov av vård i ordinärt boende.

Genom att analysera befolkningsutvecklingen och ompröva planerade insatser kan detta utvecklas och komma till stånd på ett bättre sätt än idag.

Hälso- och sjukvårdskunskaperna i verksamheten behöver öka. Möjligheter finns med stöd av Äldreomsorgslyftet 2020–2022. Med början 2021 kan förvaltningen erbjuda sjuksköterskeutbildning för erfarna undersköterskor i Avesta kommun med lönekompensation.

Utbildning

Läget 2020
Region Dalarna har efter genomförd kostutredning kommit fram till att man vill fortsätta köpa måltider till Avesta Lasarett från Avesta kommun (Skogsgläntans kök).

Den nya förskolan Baldershage öppnade i februari 2020, den fylldes snabbt på med barn från förskolan Violen, Talgoxen och från barnomsorgskön. Baldershage är ett kombinerat äldreboende med en förskola i markplan, vilket skapar möjligheter för möten och samverkan av olika slag. Intentionen med att ”unga” får möta äldre, har redan uppfyllts och uppskattats. Barnen har sjungit och spelat för de äldre, som tagit del av underhållningen från både balkong och fönster.

Under pandemin har åtgärder vidtagits och aktiviteterna har varit färre. Planen var att förskolan Talgoxen skulle flytta in på Baldershage när den öppnade, men på grund av det aktuella kötrycket, flyttades bara barn med behov av omsorg på tid utöver de ordinarie öppettiderna.

Grundskolan
Ekonomiskt har det under året arbetats hårt på alla rektorsområden för att anpassa kostnader för att nå ett nollresultat. Personalstyrkan har minskat med totalt 43 heltidsarbetare och från oktober är underskotten i skolornas personalbudgetar borta.

Grundskolan har gjort denna förändring enligt de politiska beslut som grundar sig på en utredning gällande grundskolans struktur- och organisationsförändring.

Karlfeldtgymnasiet
Året har handlat mest om Coronapandemin i världen, samt hur dess effekter påverkat verksamheten på gymnasiet. Undervisningen var tvungen att övergå till distansstudier inom något dygn under april och fortsätta i denna studieform terminen ut.

Mot alla odds lyckades Gymnasiet att genomföra en studentavslutning med avgångsklasserna på Avestavallen, som uppmärksammades såväl lokalt som nationellt. Avgångseleverna 2020 gick trots rådande läge ut med mycket goda resultat.

Domarhagsskolan, Karlfeltgymnasiet och Avesta Teater

94 % av eleverna som tog studenten hade fullständig gymnasieexamen bortsett från de elever som fått förlängd studietid.

Höstterminen startades upp med hårda restriktioner, vilket medförde oerhört stora anpassningar i undervisningen för att restriktionerna skulle kunna efterlevas. En andra våg i pandemin innebar ytterligare en övergång till distans i mitten av november som fortfarande pågick när HT 2020 avslutades.

Vuxenutbildningen
Pandemin har medfört ökat antal sökande till vuxenutbildningen. Den största ökningen har varit sökande med mål som gymnasieexamen och behörighetskomplettering till högre utbildning. Viss ökning ses även till yrkesutbildningar och då i synnerhet vård- och omsorg (undersköterska) samt barnskötare, aktivitetsledare och elevassistent.

Framtiden
Problem att rekrytera lärare inom förskola och skola kommer att följa med oss in i 2021. Problemet gäller inte bara här i Avesta utan är ett nationellt problem som merparten av utbildningsanordnare arbetar med. Samarbete sker med fackliga organisationer och högskolor i syfte att få fler att vilja välja ett pedagogiskt yrke.

Domarhagsskolan, Karlfeltgymnasiet och Avesta Teater

Koppardalen

Näringsliv

Läget 2020
År 2020 har till stor del präglats av Coronapandemin. Näringslivet i Avesta kommun har i varierande grad drabbats av effekterna av pandemin. Industrin drabbades initialt genom minskad orderingång och till viss del leveransproblem, men har successivt återhämtat sig under hösten.
Generellt har näringslivet i Avesta klarat sig jämförelsevis bra tack vare stark basindustri och stark handel. De som drabbats är delar av handeln, restauranger och kulturutövare.

Handeln har utvecklats starkt i Avesta genom flera etableringar de senaste åren. Vilket har bidragit till bevarande av och tillkomst av nya arbetstillfällen.
En del restauranger i kommunen har ställt om genom att sälja hämtmat. Det har inte varit tillräckligt för att kompensera för minskad servering.

Att Avesta kommun gav sina anställda både sommar- och julgåva i form av presentkort att handla för lokalt har till viss del gjort nytta för både handel och till viss del restauranger.

Avesta kommuns marknadsföringsprojekt för Avesta som plats har under året ägnats åt utveckling och uppdatering av webbplatsen www.baraiavesta.se och annonsmaterial för framtida kampanjer.

Projektet Trygga Avesta – ett samverkansprojekt mellan Avesta kommun, organisationerna Svenska Stadskärnor, Tryggare Sverige, Polisen, fastighetsägare och Centrumföreningen – har etablerats under året. Syftet är att skapa trygga miljöer i centrum men också att öka attraktiviteten för centrumhandeln.

Detaljplanering för ytterligare industrimark i Horndal och mark för så kallad skrymmande handel i Avesta pågår. Efterfrågan på mark är god och det är viktigt att vi har bra planberedskap.

Framtiden
Effekter av Coronapandemin och lågkonjunktur bedöms av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) fortsätta fram till 2023. Det verkar dock finnas en stark framtidstro hos företagen i Avesta.

Att Google får miljötillstånd för sin planerade datacenteretablering i Horndal och därefter tar investeringsbeslut om genomförande skulle betyda mycket för framtiden i Avesta kommun och Horndal i synnerhet.

Näringslivets kompetensförsörjning är en stor och viktig utmaning utifrån bland annat demografi, utbildningsnivå, kompetensmatchning och tillgänglighet till kollektivtrafik. Exempel på viktiga orter där det finns behov av förbättringar för att arbets- och/eller studiependling ska fungera är Uppsala, Stockholm, Arlanda, Sala, Västerås, Sandviken, Gävle och Örebro.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Har hanteringen av risken fungerat?
Omvärldsrisker				
Coronapandemin	Osäkerhet över hur länge pandemin pågår	Arbetsmiljön kan försämras när personal arbetar hemifrån.	Vaccinering under år 2021	Har fungerat under året. Kan dock bli problematiskt om pandemin blir långvarig och/eller förvärras
Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre	Ökat tryck på äldreomsorgen	Ökade kostnader för hemtjänst	Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform	Nytt äldreboende är i drift. Brytpunkt för hemtjänstinsatser är beslutad
Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet	Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens	Utvecklingen i företagen kan komma att hotas	Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningsanordnare	Samverkan finns och arbetet vidareutvecklas
Brist på kommunikationer/kollektivtrafik	Möjligheterna till arbets- och studiependling regionalt behöver förbättras. Sämre utbud generellt över länsgräns än inom Dalarna. Finns beslutade neddragningar av Tåg i Bergslagens trafik på Godsstråket genom Bergslagen	Försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna	Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk	Arbete pågår
Arbetslöshet	Ökat tryck på IFO, individ- och familjeomsorg	Ökade kostnader. Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barnavård och vuxenvård	Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbetstillfällen och öka anställningsbarheten. Utbyggnad av stödboende. Samverkan för barn och unga i Avestamodellen 3.0	För närvarande minskat behov av försörjningsstöd. Placeringar av barn och unga måste verkställas enligt socialtjänstlagen
Hög sjukfrånvaro	Ökad ohälsa	Ökade kostnader. Svårt att bemanna. Kvalitetsbrister med timvikarier	Arbetar bl.a. med hälsosamma scheman och delaktighet. "Min hälsa i Avesta" och rehabiliteringsinsatser. 80-90-100 har beslutats. Friskvårdstimme och friskvårdspeng	Arbete pågår men pandemin försvårar

Brist på arbetskraft

Negativa effekter av rådande Coronapandemi, kombinerat med osäkerhet kring det allmänna konjunkturläget är de största riskerna som Tillväxt Avesta ser för det lokala näringslivet. Blir Coronapandemin långvarig riskerar det att bli fler konkurser eller ordnad avveckling av verksamheter. Negativ tillväxt skulle minska kommunens skatteintäkter.

Åldrande befolkning

- Program för äldreomsorgen följs och är nu kompletterad med en långsiktig finansiell analys
- Plan för arbete och sysselsättning följs och den nya enheten är under uppbyggnad
- Lågkonjunktur

Hög sjukfrånvaro

Hög sjukfrånvaro inom omsorgsförvaltningen har betydande påverkan på verksamheten. ”Verktygslådan” behöver utökas med goda exempel från egen verksamhet i samverkan med företagshälsovården.

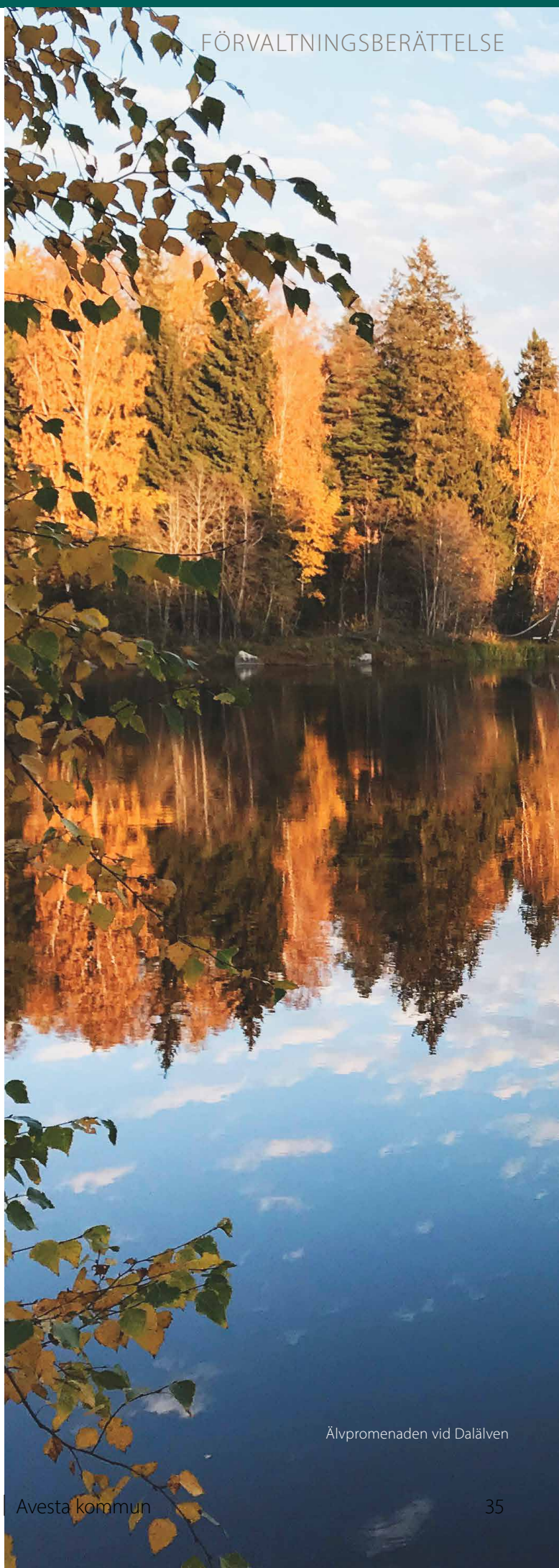

Älvpromenaden vid Dalälven

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Har hanteringen av risken fungerat?
Verksamhetsrisker				
Kompetensbrist	Brist på utbildad personal i hela organisationen.	Sämre kvalité i vården och i handläggning. Ökade kostnader för inhyrd personal. Negativa effekter för personal och kvalitet.	Attraktionsarbete, kompetensbaserad rekrytering, utbildning på arbetstid pågår inom omsorgsförvaltningen. Prioriteringar. Sänkning av ambitionsnivå. Senareläggning av utredningar.	Delvis Omsorgen har fortsatt svårt att rekrytera personal inom vissa yrkeskategorier. Delvis
Åldrande gator, vägar och fastigheter	Slitna gator och vägar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Upprätta underhålls- och investeringsplaner	3-årig detaljerad investeringsplan upprättas varje år inklusive 10-årig övergripande behovsbedömning
Åldrande anläggningar	Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Ökad tillsyn av befintliga anläggningar	Delvis Vissa VA-investeringar har tidigarelagts, t ex stambyten.

Verksamhetsrisker

Kompetensbristen inom sjuksköterskeenheten är fortsatt stor med två tredjedelar vakanser och bemanningsföretag är anlitade. Ett omfattande attraktionsarbete har bedrivits under flera år. En lönetillläggstrappa är införd. Betald grundutbildning till sjuksköterska för undersköterskor är beslutad från 2021.

Brist på utbildad personal är alltid en orosfaktor. Annan utbildad personal måste ta ett större ansvar vilket innebär att belastningen blir högre i många verksamheter. Förvaltningarna har flera pågående projekt för att komma tillrätta med bristen men tyvärr ser det lika ut både regionalt och nationellt. Svårt att tillsätta vakanta tjänster med behörig personal och delvis hög sjukfrånvaro under året gör att ambitionsnivån sänktes periodvis.

Underhålls- och investeringsbehovet kommer att fortsätta öka när det gäller gator, vägar, ledningar och fastigheter.

Vårblommor i stadshusparken

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Har hanteringen av risken fungerat?
Finansiella risker				
Finansiell	Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad	Aktiv skuldförvaltning	Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen

Finansiella risker

Avesta internbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en internbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommunkoncernens parter går via Avesta kommun.

Internbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade ”Finanspolicy” samt dels av Kommunstyrelsens beslutade ”Finansiella riktlinjer”. I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.
Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2020-12-31	
Max andel ränteförfall inom ett år 40 %	19 %
Intervall för räntebindningstid 2–6 år	4,67 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Vid årsskiftet fanns startade derivat om 1 050 mkr samt avtalade men inte startade derivat om 150 mkr. De senare har tagits upp för att möta kommande ränteomsättningar men även del av beräknad nyupplåning 2021–2022.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Per den 31 december 2020 är förhållandet följande:

Lån	
Rörlig ränta 3 mån stibor	1 190 mkr
Rörlig ränta med golv 0 %	100 mkr
Totalt	1 290 mkr
Säkringsinstrument/avtalade swappar	
erhåller rörligt ben 3 mån stibor	1 200 mkr
betalar fast ben bunden ränta	1 200 mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Marknadsvärde swappar 2020-12-31	1 292 mkr
Snitträntesats för lån inklusive swappar 2020-12-31	1,62 %

Finansieringsrisk
Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2020-12-31	
Max andel kapitalförfall inom ett år 50 %	38 %
Intervall för kapitalbindningstid 1,5 – 5,5 år	2,09 år

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2020-12-31	Belopp	Andel
Kommuninvest – lån	890 mkr	69 %
Certifikat	300 mkr	23 %
Obligation	100 mkr	8 %
Total upplåning	1 290 mkr	
Marknadsvärde lån:	1 293 mkr	

Fördelning till koncernens parter av externt upplånat kapital:

Fördelning 2020-12-31	Belopp	Andel
Gamla Byn AB	927 mkr	72 %
Avesta Industristad AB	137 mkr	11 %
Avesta kommun	59 mkr	4 %
Avesta Vatten och Avfall AB	167 mkr	13 %
Total vidareutlåning	1 290 mkr	

Låneskuld per invånare:	
Kommun	2 547 kr
Koncern	55 924 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 mkr för att möta eventuella problem med ny- eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Vid årsskiftet är reserven 210 mkr.

Elprisrisk
Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att säkra 75 % av beräknad årsförbrukning.

Övriga finansiella risker
Under 2019 påbörjades en process mot Skatteverket gällande Avesta kommuns bolag rätt att göra ränteavdrag på lån från Internbanken.
Förvaltningsrätten beslutade till Skatteverkets förmån och under 2020 har nu även Kammarrätten beslutat på samma sätt. Ärendet gäller fastigheter som kommunen sålde till Gamla Byn AB 1995 samt till Avesta Vatten och Avfall AB 2010. Försäljningarna finansierades genom att bolagen övertog delar av externa lån motsvarande priset för fastigheterna. Skatteverket hävdar att kommunen skulle ha gett tillskott till bolagen istället för att vidareutlåna medel.

Reglerna har förändrats och en ny tolkning gäller från räkenskapsår 2019. Bolag som ägs av en kommun har rätt till ränteavdrag vid lån från kommunen om inte skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen skall få en väsentlig skatteförmån. Detta har medfört att räntekostnaderna för lånen som avser förvärv av fastigheter blivit avdragsgilla. Skatteverket anser fortfarande att förvärv av dotterbolag är en organisationsförändring som skall ske genom tillskott från ägaren. För år 2019 medför detta att 218,7 tkr inte blir avdragsgilla.

Från räkenskapsår 2019 gäller även att företag bara får dra av ett negativt räntenetto med högs 30 % av EBITDA förenklat uttryckt rörelseresultatet. Detta har medfört att Gamla Byn AB ej fått avdrag cirka 2 300 tkr. För Gamla Byn AB:s del har detta inte blivit någon skillnad när de 218,7 tkr ändå hamnat i de ej avdragsgilla räntekostnaderna.

Pensionsförpliktelse

Pensionsförpliktelse, mkr	Kommunkoncern		Kommun	
	2019	2020	2019	2020
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	127	136	109	117
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	550	534	550	534
Summa pensionsförpliktelser	677	670	659	651
Finansiering				
Återlånade medel	677	670	659	651

Kommunkoncernens pensionsåtagande är betydande och omfattar totalt 670 mkr.

Avsättningen inklusive löneskatt har ökat med 9 mkr jämfört 2019 och uppgår totalt till 136 mkr för kommunkoncernen.

Av kommunens totala åtagande redovisas 534 mkr som förpliktelse utanför balansräkningen. Redovisningen görs utifrån den så kallade blandade modellen. Förpliktelsen har minskat med 16 mkr jämfört med 2019. Minskningen består i huvudsak av utbetalningar till pensionstagare.

Enligt Avesta kommuns finanspolicy kan de delar som inte överlämnats till de anställda för individuell placering förvaltas i sin helhet som återlån till Avesta kommun. Det vill säga all placering får ske internt inom balansräkningen.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Enligt kommunallagen ska en kommun bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås.

God ekonomisk hushållning anses råda om både fullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål och de finansiella målen uppnås. Det innebär att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund i enlighet med fullmäktiges intentioner och prioriteringar.

Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp.
År 2020 ligger kommunens utveckling i alla delar inte i linje med god ekonomisk hushållning. Detta kan konstateras efter en sammanvägd bedömning av uppföljningen av fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål.

Ekonomin kan bedömas vara i gott skick, i bemärkelsen att kommunen även i år klarade att balansera intäkter och kostnader och generera ett betydande överskott och därmed har uppnått de finansiella målen.

Även om vissa delar av verksamhetsmålen har uppnåtts 2020 har skattemedlen inte använts tillräckligt effektivt för att nå en god ekonomisk hushållning i sin helhet.

I det årliga budgetdokumentet fastställer kommunfullmäktige kommunövergripande mål i fem perspektiv; Stöd och omsorg, Barn och utbildning, Lokalsamhället, Medarbetare och Ekonomi. För varje mål sätts målindikatorer som ska mäta måluppfyllelsen på ett tydligt sätt. Målen är kommungemensamma och gäller dels för kommunen som helhet och dels för samtliga styrelser och nämnd. För varje mål sätts målindikatorer som ska mäta måluppfyllelsen på ett tydligt sätt.
Målen redovisas i separat avsnitt.

Mål och indikatorer

Sammanfattning av måluppfyllelse
Avesta kommun har fem kommungemensamma perspektiv som utgår från kommunens vision. Till varje perspektiv har kommunfullmäktige formulerat en inriktning i en vision och ett antal mål.

Det finns sen indikatorer kopplade till mål. Indikatorn ger möjlighet att bedöma om målen är uppfyllda. Till det görs en sammantagen bedömning av hela perspektivet.
Diagrammen visar graden av måluppfyllelse inom varje perspektiv.

Stöd och omsorg

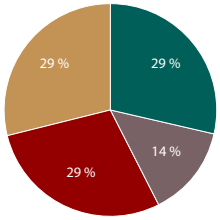

Barn och utbildning

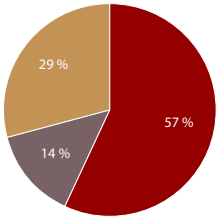

Lokalsamhället

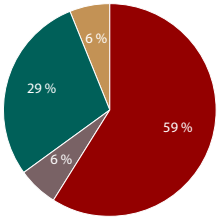

Grön - Indikatorn är uppfylld
Gul - Indikatorn är på väg att uppfyllas
Röd - Indikatorn är inte uppfylld
Brun - Indikatorn har inte kunnat stämmas av

Medarbetare

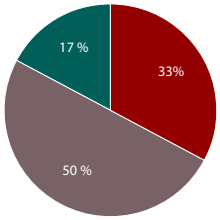

Ekonomi

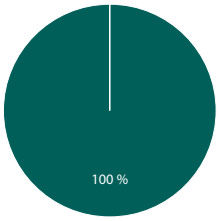

Samtliga målområden

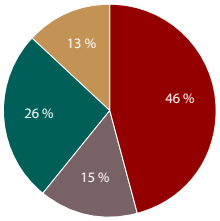

Sammanfattande bedömning:
Kommunfullmäktige har satt ambitiösa mål för de delar inom verksamheten som behöver förbättras. Bland målen finns också de som är av mer omvärldsbevakande och informativ karaktär, inte rena verksamhetsmål.
Det kan konstateras att det har skett en förskjutning i positiv riktning för flertalet perspektiv.
Det är endast perspektivet ekonomi som når sina mål.

I perspektivet stöd och omsorg uppnås målen delvis då mer än hälften av indikatorerna når målvärdet helt eller delvis. För övriga områden är bilden inte lika ljus. Här uppnås färre än hälften av indikatorerna.

Bedömningen i sin helhet är att kommunen inte uppnår god ekonomisk hushållning för verksamhetsmålen.

Kommungemensamma perspektiv	Måluppfyllelse 2020	Måluppfyllelse Trend
Stöd och omsorg	●	↗
Barn och utbildning	●	↗
Lokalsamhället	●	→
Medarbetare	●	↗
Ekonomi	●	→

Grön - 100 % av målen är uppnådda
Gul - Mer än 50% av målen är uppnådda
Röd - Mindre än 50 % av målen är uppnådda
Bättre än föregående år
Oförändrat mot föregående år
Sämre än föregående år

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecken för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet

- Öka möjligheten till egenförsörjning
- Minska barnfattigdom

Indikatorer	2018	2019	2020
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, %	6,3 (2017)	7,0 (2018)	6,9 (2019)
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, %	11,5 (2017)	12,7 (2018)	

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Försörjningsstödet per invånare har dock minskat med 0,1 % till 6,9 % mellan 2018 och 2019 och en minskning av hushåll med försörjningsstöd har skett under 2020. Barn i befolkningen finns vid årsredovisningens upprättande inte redovisat i Kolada.

Förväntat negativt resultat med anledning av arbetslöshet och andel utrikesfödda medborgare i behov av ekonomiskt bistånd efter AF:s etableringsfas. Sedan 2020-01-01 tillhör enheten för arbete och sysselsättning Omsorgsförvaltningen vilket har inneburit en större möjlighet till sysselsättning och kompetenshöjande verksamhet för de klienter som uppbär försörjningsstöd. Försörjningsstödsenheten bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete i bred samverkan med interna och externa aktörer för att på bästa sätt kunna skapa förutsättningar för de klienter vi möter att själva klara sin framtida försörjning. Enheten samverkar med arbete och sysselsättningsenheten, Arbetsförmedlingen (AF), Försäkringskassan (FK), vårdcentraler, integrationsenheten och SFI samt samverkansteamet som arbetar på uppdrag av Södra Dalarnas samordningsförbund.

Mål

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Indikatorer	2018	2019	2020
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende	61	73	74
Brukare av omsorgstjänster inom hemtjänst som upplever generell brukarnöjdhet, andel, (%)	86	89	90
Brukare av omsorgstjänster inom särskilt boende som upplever generell brukarnöjdhet, andel, (%)	76	80	74
Brukarbedömning LSS grupp och serviceboende, andel, (%)	100	97	97

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet delvis uppnått

Den generella brukarnöjdheten i särskilt boende har minskat vilket delvis var förväntat relaterat till de insatser och begränsningar som införts för att minska smittspridningen av Corona. Väntetiden till särskilt boende är kortare än förväntat relaterat till pandemin då många SÄBO-platser, särskilt boende för äldre, har varit tvungna att vakanshållas för att minska smittspridningen. I övrigt positiva resultat.

Införande av IBIC, Individens behov i centrum, som arbetssätt och Lifecare, mobil omsorg i hemtjänsten, har återupptagits under hösten 2020. Gemensamma aktiviteter i SÄBO, särskilt boende för äldre, och trygghetsboende har inte genomförts med anledning av pandemin. Hela året har präglats av arbetet med omvårdnad och hälso- och sjukvårdsinsatser, sociala aktiviteter har inte prioriterats. Brukarundersökningar med goda resultat har genomförts på försörjningsstödsenheten. LSS-boende arbetar med att utveckla brukarråden i boende för att öka delaktigheten. Nytt program är inköpt för att utveckla kommunikationen med bilder för LSS-brukare. (LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Mål

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa

- utveckla förebyggande insatser

Indikatorer	2019	2020
Antalet samordnade individuella planer (SIP), stycken		
• Bildningsstyrelsen (BS) 0–24 år	55	49
• Omsorgsstyrelsen (OS) 0–17 år	23	75
• Omsorgsstyrelsen (OS) 18–24 år	6	1
• OS/BS Ej deltagande av samtliga myndigheter	32	22

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet uppnått

Antalet SIP (Samordnad individuell plan) ökar generellt. Antalet genomförda planer som saknar deltagande från samtliga inblandade parter minskar och är nu 22, vilket är positivt. 2020 har en ny samordnad samverkan kring unga med missbruk och kriminalitet påbörjats i Avesta kommun. Inom ramen för samverkan träffas: socialtjänsten, skolan och polisen för ungdomar och unga vuxna upp till 25 med behov av stort stöd för att bryta destruktivt beteende. Verksamheten har under kort tid uppnått goda resultat.

Sammanfattande bedömning av perspektivet Stöd och omsorg

Utmaningarna är stora avseende mål om ekonomisk trygghet med anledning av behov av försörjningsstöd. Mål för god och kvalitativ omsorg, samt trygghet och tillgänglighet i boende utifrån brukarbedömningar är gott i hemtjänst och i LSS-boende. Brukarbedömningarna i särskilt boende är mindre goda. Måluppfyllelse för ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa är under ständig utveckling men där kompetensbrist utgör stora svårigheter.

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Barn och utbildning

Vision

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggandet med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Indikatorer	2018	2019	2020
Meritvärde åk 9, kommunala skolor 17 ämnen, kommunala skolor	201	203	207
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, gymnasiet, kommunala skolor, %	65,6	72,2	77,8

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet delvis uppnått

En större andel blev behöriga till gymnasieskolan än åren före. Ambitionen är förstås än högre men trenden är positiv. Bättre kunskapsresultat har varit i fokus under de senaste åren. Matematiken har varit det största enskilda hindret att bli behörig till gymnasieskolan tillsammans med svårigheter som beror på att man haft en sen introduktion till den svenska skolan. De senaste åren har resultaten i matematik ökat. Antalet nyanlända elever har minskat något. Ett arbete kring elever som har goda möjligheter att nå höga betyg har lett till att både medelmeritvärde och andel gymnasiebehöriga har ökat tre år i rad.

Mål

Större andel av gymnasieleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Indikatorer	2018	2019	2020
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala gymnasieskolor, andel %	73,8	66,5	60,8

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Omständigheterna 2020 gör att det är svårt att bedöma måluppfyllelsen efter en termin. Rådande pandemi innebär ett ökat stöd för de elever som påverkats hårdast av distansstudier.

Gymnasiet tar fortfarande emot ett stort antal elever som saknar förkunskaper i för hög grad för att ha en rimlig chans att nå målen på 4 år. En viktig parameter att belysa är att 94 % av de elever som avslutade sina studier våren 2020 gjorde det med en gymnasieexamen.

Extra resurser insatta för att ta hand om elever som på grund av. pandemin. påverkats hårt i sina studier.

Mål			
Avesta kommun ska öka ungdomsdemokratin			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Vilka möjligheter har du för att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer? %	Ganska/ mycket stora 21,6%	Ej mätt	Ej mätt

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej mätt

Enkäten var planerad att genomföras i samma tidsperiod som Coronasmittan både skapade stor frånvaro bland elever, många vikarier och stora svårigheter att hålla verksamheten igång. Eftersom arbetet kring enkäten skulle ha inneburit en extra påfrestning och varit svårtolkad, valde grundskolan att inte göra årets enkät. Demokratiarbetet fortsätter med klassråd, elevråd och ungdomsråd. Den kommunala närdemokratin är ett viktigt inslag i samhällskunskapsundervisningen. Inga särskilda centrala insatser har genomförts just det här året.

Mål			
Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, mäts i			
• åk 5	89,4	82	82,3
• åk 9	79,6	75	74,4
• gymnasiet åk 2	91,5	92	79,4

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Enkäten var planerad att genomföras i samma tidsperiod som Corona-smittan både skapade stor frånvaro bland elever, många vikarier och stora svårigheter att hålla verksamheten igång. Eftersom arbetet kring enkäten skulle ha inneburit en extra påfrestning och varit svårtolkad, valde grundskolan att inte göra årets enkät. Vi har därför valt att använda oss av Skolinspektionens indikator kring trygghet. Att observera är osäkerhetsfaktorn då många elever har haft det tufft under pandemin och svaren kan tolkas utifrån otryggheten med att hela situationen som råder lokalt, nationellt och internationellt.

Arbetet kring trygghet pågår kontinuerligt. Flera grundskolor har av ekonomiska skäl kraftigt minskat personalstyrkan. Detta har särskilt har drabbat personalgrupper som haft uppdrag som inte huvudsakligen varit undervisning utan trygghet/trivsel. Besparingarna har också lett till att grundskolan inte fått möjlighet att anställa extratjänster. Sammantaget har antalet vuxna i och utanför lektioner signifikant minskat. Det finns ännu ingen utvärdering som visar vilka eventuella effekter detta har fått. Gymnasieskolan har under hösten arbetat aktivt med att fånga upp ett antal elever som skapat viss oro vid Kopparporten. Arbetet har genomförts tillsammans med polis och socialtjänst.

Sammanfattande bedömning av perspektivet Barn och utbildning

Trots pandemin har skolorna presterat bra och gymnasiet bättre än förväntat. Distansstudier påverkar utbildningen ofta negativt och här behöver vi vara medvetna om vad som påverkat verksamheterna under 2020. Elever och personal har gjort ett fantastiskt arbete för att klara läroplanens mål och hantera sjukfrånvaro på ett föredömligt sätt. Under hela året har förvaltningen systematiskt arbetat med att öka tryggheten på våra skolor och förskolor. Skolorna har haft ett tätt samarbete med polis och socialtjänsten i gruppen SSP (skola, socialtjänst, polis). Samarbetet har utvecklats och bidrar till en tryggare skolmiljö för både personal och elever.

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Lokalsamhället

Vision

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva boenden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Mål

Demokratin ska utvecklas - invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Indikatorer	2018	2019	2020
Nöjd-inflytande-index, NII, SCB:s medborgarundersökning	--	44	38

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Teknisk service har driftsatt en APP för felanmälan och deltagit i Fokusgrupper, ex hållbara transporter.

Medborgardialoger har inte genomförts med anledning av pandemi.

Bildning genomför klassråd, elevråd, ungdomsråd, föreningsfrukostar samt programråd i syfte att öka demokratidiskussionen bland elever och ungdomar samt att förbättra dialog med föreningar och näringslivet.

Mål

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta

Indikatorer	2018	2019	2020
Nöjd-region-index, NRI SCB:s medborgarundersökning	--	57	54

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Investeringar i trygghetsbelysning
Genomförda trafiksäkerhetshöjande åtgärder, till exempel separerade gång och cykelvägar och hastighetsdämpande åtgärder.
Trygghetsvandringar digitala/fysiska

Gott arbete med trygghetsskapande åtgärder i samverkan i BRÅ och genom fältverksamhet. Polisens Trygga Kryl-boprojektet i samverkan med kommunen och civilsamhället har goda resultat. Brottsligheten har minskat i kommunen. Omsorgens arbete med införande av individens behov i centrum (IBIC) har tidvis prioriterats ned under pandemin. Samverkan i Avestamodellen 3.0 för barn och unga i behov av stöd fungerar bra.

Mål

Avesta ska vara en tillgänglig kommun

Indikatorer	2018	2019	2020
Kommunens kvalitet i korthet, mått 1–3			
1. E-post, svar på en enkel fråga inom en dag, andel %	96	93	98
2. Andel av medborgarna som via telefon får direkt svar på en enkel fråga, (%)	74	61	69
3. Andel av medborgarna som uppfattar att de får ett gott bemötande via telefon, (%)	85	90	84

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter
Målet uppnått, delvis uppnått för bemötande
Omsorgen har goda resultat i tillgänglighetsmätningen. En handlingsplan för att öka tillgängligheten till telefon ska utformas.
Alla ska ha samma möjligheter att komma åt och delta i våra aktiviteter samt ta del av informationen på hemsidan. Rutiner finns att svara på e-post, telefon och besök inom rimlig tid. Alla har rätten att få ett svar och därför till exempel rutiner fastställts.

Mål			
Nöjda invånare och brukare			
Indikatorer	2018	2019	2020
Nöjd-medborgar-index, NMI, SCB:s medborgarundersökning	--	58	49

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter
Målet ej uppnått
Fortsatt utveckling av offentliga miljöer till exempel genom utbyggnad av gång-/cykelvägar, ny utrustning på lekparker samt utveckling av gröna parker bör inneburit att vi förbättrat nöjdheten.
Goda resultat för brukarnöjdhet i hemtjänsten som har ökat till 90 % och i LSS boende 97 %. Brukarbedömning i särskilt boende är mindre gott och har minskat till 74 %. Omsorgsförvaltningen har genomfört två egna brukarundersökningar på försörjningsstödsenheten med goda resultat.
Implementering av individens behov i centrum (IBIC) med individuella genomförandeplaner har inte prioriterats under pandemin. Samverkan i Avestamodellen 3.0 för barn och unga i behov av stöd fungerar bra. Generell samverkan med Regionen för psykisk hälsa, ungdomshälsa och god nära vård har i princip varit vilande under pandemin. Arbetet med trygg och säker utskrivning från slutenvård (SuS) har fortsatt med medelgott resultat.
Avesta erbjuder ett brett utbud av aktiviteter på fritiden. Varför inte nöjd-medborgar-index är högre än 49 krävs en särskild analys. Gör vi rätt saker eller ska vi stryka något som vi har till förmån för något som intresserar medborgarna mer? Kanske behövs en satsning på att bli bättre på att kommunicera ut allt som finns att tillgå i kommunen.

Mål			
En långsiktig hållbar utveckling både socialt och ekologiskt			
Indikatorer	2018	2019	2020
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av vuxna biståndstagare	32,5 (2017)	29,5 (2018)	33,5 (2019)
Återvinning av hushållsavfall genom materialåtervinning (%)	33 (2017)	35 (2018)	37 (2019)

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter
Målet delvis uppnått
Nej, långvarigt ekonomiskt bistånd har ökat med 4% (2019).
Ja, för återvinning av hushållsavfall.
Integrationsprojekt med målbild att nå egen försörjning: Slyröjning, bussvärdar, språkstödjare
Framtagande av dagvattenplan, påbörjades 2020 Framtagande av cykelplan, påbörjades 2020
Socialtjänsten utvecklar nya arbetsmetoder genom deltagande i SKR projekt för att minska långvarigt biståndsmottagande ex har enheten arbetat fram ett kartläggningsverktyg ”raka vägen”, arbetar med ett lösningsfokuserat arbetssätt, arbetar med att stärka barnrättsperspektivet mm. Enheten för arbete och sysselsättning utvecklar nya aktiviteter/metoder för målgruppen. Samverkan sker i hög grad med AF, FK, Integrationsenhet, SFI och Region. Försäkringskassan gör allt fler avslag på aktivitetsersättning och sjukersättning vilket tillsammans med språksvårigheter påverkat resultatet.

Mål			
Ett brett och varierat kulturliv med levande besöksmål			
Indikatorer	2018	2019	2020
Antalet besökare:			
Verket	27 030	24 812	13 120
Visentparken	9 121	9 293	8 271

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter
Målet ej uppnått
Verket: Stort minus på Avesta Art 2020, färre elever, inga program, arrangemang, uthyrningar och ingen tomtemarknad
Avslutningen av Avesta Art 2020 gick via livestreaming av Avesta Tidning och redovisade ca 700 besök.
Aktiv annonsering: Olika kanaler/media, Influenser
Visentparken: pandemin innebar ca 1000 besökare färre än de senaste åren. Bland annat genomfördes inte de jullunchеr som brukar vara under december månad.
I Visentparken har utbyggnad och utveckling av utställningshall och entrébod skett. Utveckling av kafémiljö och meny samt situationsanpassad guidning.

Mål			
Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid			
Indikatorer	2018	2019	2020
Fritidsmöjligheter, delfråga A6 SCB medborgarundersökning	--	61	57

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter
Målet ej uppnått
Vidareutveckling av befintliga lekplatser/parker vilket bör ge bättre fritidsmöjligheter framförallt för barnfamiljer.
De flesta av våra anläggningar, aktiviteter och upplevelser har stått på paus under året på grund av Corona. Fokus har varit att ordna aktiviteter där det är möjligt att hålla avstånd. Föreningslivet har under 2020 haft möjlighet att söka ekonomiskt Coronastöd för att klara av sin verksamhet.

Mål			
Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Antalet färdigställda bostäder per år, totalt i kommunen, 400 under mandatperioden			
Antal bostäder i flerbostadshus	17	10	0
Antal enbostadshus	16	21	23
Antal kommunala boendeplatser för särskilda grupper (Säbo, LSS)	0	0	36

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Totalt 59 bostäder

Samverkan/arbetsmetod, mellan V-Dala miljö- och byggförvaltning och Tillväxt Avesta har utvecklats för möten med intressenter. Under 2020 har fler möten med byggentreprenörer genomförts än tidigare och förhandlingar om avtalstecknande pågår för byggstart under 2021.

Insatser i infrastruktur som till exempel satsning på nya gång-cykel-vägar, förbättrat vägunderhåll. I den offentliga miljön har insatser gjorts med fokus på tillgänglighet och framkomlighet för alla: åtskilda g/c-vägar, utbyggnad och renovering av befintliga.

Mål			
Fler nya arbetstillfällen			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Antal arbetstillfällen, dagbefolkning	10 483 (2017)	10 558 (2018)	10 741 (2019)

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet uppfyllt

Tillväxt Avesta har som företagslots spridit information från regering och kommun om de stöd som finns att få för att minska effekterna av Corona och därmed skapa möjlighet att rädda arbetstillfällen. Faran var att handeln skulle drabbas av förlorade arbetstillfällen samt att planerade etableringar skulle utebli. Så verkar dock inte bli fallet. Uppgifter för antal arbetstillfällen som redovisas är från 2019. Under 2020 förväntas arbetstillfällen försvinna genom lagda varsel, men även arbetstillfällen tillkomma genom de etableringar inom handeln som genomfördes.

Arbetstillfällen blir fler i kommunen. Bildning utökar verksamheten vid behov och bidrar med att ta emot extratjänster utöver ordinarie personalstyrka.

Omsorgsförvaltningen arbetar i huvudsak med arbetsförberedande åtgärder på enheten för arbete och sysselsättning för personer som inte etablerat sig på arbetsmarknaden. Enheten deltar även på företagsfrukostar och skapar företagskontakter i syfte att erbjuda praktikplatser och anställning med stöd.

Mål			
Arbetslösheten ska minska			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Arbetslöshetsstatistik,			
16-64 år	9,9	10,2	10,4
18-24 år	14,1	13,0	13,3

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Arbetsmarknaden i Avesta har klarat sig förhållandevis bra under 2020. Etablering av två nya butiker vid Dalahästområdet har skett. Outokumpus varsel i slutet av året som efter förhandling blev 80 tjänster kommer dock att inverka negativt på statistiken. Ungdomsarbetslösheten har minskat mer i Avesta än i övriga Dalakommuner.

Arbete pågår med att utveckla insatser och metoder på enheten "Arbete och Sysselsättning". Utveckling av metoder sker för att bryta långvarigt biståndsmottagande i SKR projekt. Fortsatt samverkan mellan socialtjänst, integrationsenhet, SFI, vuxenlärande, kommunala aktivitetsansvaret, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Dalarna. Aktiviteter för 0-klassade genomförs. Aktiviteter utförs av Samverkansteam. Praktikanter och elever tas emot i verksamheten. Extratjänster, nystartsjobb och trygghetsanställningar pågår. Företagskontakter skapas för praktikplatser och anställningar med stöd.

Stort fokus läggs på att få elever godkända och därmed gå ut med gymnasieexamen eller erhålla studiebevis. Många olika insatser har lagts in för att eleverna inte ska fastna i arbetslöshet efter genomförd utbildning. Gymnasiet har bland annat infört yrkesintroduktion på introduktionsprogrammet, som syftar till att ge eleverna en yrkesutbildning men ingen gymnasieexamen. Utbildningen ger eleverna rätt kunskaper för att kunna söka jobb inom vården eller tillverkningsindustrin.

Mål

Bättre näringslivsklimat

Indikatorer	2018	2019	2020
Öppna jämförelser Företagsklimat, Nöjd-kund-index, NKI	81	80	Ej mätt

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej mätt

Under 2020 har fokus i företagskontakter varit att sprida information om regeringens stödpaket samt kommunala åtgärder. Företagen ska kunna var trygga med att få information om den hjälp som finns att få. Parallellt stöttas företag som tar kontakt vid nyetablering eller utveckling av verksamheten.

Indikator utgörs av SKR:s undersökning Öppna jämförelsen Företagsklimat, år 2019. Totalt deltog 173 kommuner. Avesta tappade en placering jämfört året innan. Avesta placerar sig på en 5:e plats beträffande bygglov, 155:e plats gällande miljö- och hälsoskydd, samt 50:e plats avseende livsmedelskontroll. Avesta har förbättrat sina resultat sedan första mätningen 2012 men för att få en stabil placering i rankingen och möjligheter till avancemang krävs åtgärder inom miljö och hälsoskydd.

Mål

Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter

Indikatorer	2018	2019	2020
Kollektivtrafikresande	779 362	766 841	698 742
Kommunens egen fordonsflotta ska bli helt fossilfri år 2030	211 000	203 000	196 000

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet delvis uppnått

Användningen av fossila bränslen för kommunens egen fordonsflotta har minskat jmf med 2019, från 203 000 liter till 196 000 liter en minskning med 7 000 liter.

Antalet som reser med kollektivtrafik har minskat under året med cirka 9 % jämfört med år 2019

Förbättrad framkomlighet för cyklister/gående, ny gång-/cykelväg Prästgatan samt ny gång-/cykelväg Krylbovägen-Koppardalsvägen Avesta och uppstart av Folkaregatan i Karlbo. Den senare beräknas bli klar under 2021. Vid anskaffning av nya fordon till kommunens fordonsflotta prioriteras fordon med drivmedel HVO, el eller el/hybrid: Genomförd konkurrensutsättning av ramavtal för fordon innehåller modeller som kan köras på HVO. Avtal finns även tecknat för bilar med enbart eldrift via Ludvika UHC. Ny konkurrensutsättning kommer att ske för elhybrider och för fler modeller av dieselfordon (HVO) under 2021.

Omsorgsförvaltningen arbetar för att öka resfria möten och resfria konferenser. Cyklar och elcyklar används i verksamheten. Investering i nya fordon provas nogsamt mot verksamhetens behov. Kollektivresande uppmuntras.

Långsiktig investeringsplan finns för att ställa om fordonsflottan på fordonsprogrammet. Målsättningen är att kunna tanka fossilfritt i samtliga fordon.

Sammanfattande bedömning av perspektivet Lokalsamhället

”Lokalsamhället” som perspektiv speglar år 2020 på många sätt Avesta kommun under pandemin och pågående lågkonjunktur. SCB medborgarundersökning är en undersökning som visar medborgarnas inställning/attityd till Avesta kommun som plats att bo på detta speciella år 2020. Resultatet i årets redovisning av måluppfyllelse visar ett stort behov av att arbetet med utveckling av service och kvalitet fortsätter.

2020 var året med stängda verksamheter och få tillfällen till dialog. En hårt arbetande personal inom vård och omsorg, bildning och alla andra verksamheter som fått ställa om sin verksamhet på grund av pandemin.

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Medarbetare

Vision

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och god arbetsmiljö

Indikatorer	2018	2019	2020
Medarbetarenkät	Mäts ej	70	Mäts ej

Totalindex för områdena:
- Samspel mellan medarbetare och ledare
- Engagemang och meningsfullhet
- Förtroende och öppenhet
- Gemenskap och samarbete
- Ansvarstagande och initiativförmåga

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej mätt

Omsorgsförvaltningens har arbetat med ett genomgripande utvecklingsarbete med hälsosamma scheman och bemanningsekonomi i samverkan med de fackliga organisationerna. Tidvis så har arbetet prioriterats ned på grund av. pandemin. Arbetet fortskrider men flera viktiga beslut har fattats som påverkar arbetsmiljön. I utvecklingsarbetet ingår att öka samverkan/inflytande med arbetsgrupperna med ex. SKR:s verktyg Pilen, schemaläggning och bemanningskrav. Förvaltningen har också fattat beslut om att alla enheter varje år ska ha tid avsatt för arbetet med verksamhetsplaner och för arbetet med handlingsplan och uppföljning av medarbetarenkät.

Mål

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Indikatorer	2018	2019	2020
Sjukfrånvaron för 12 månaders period %, medarbetare	7,4	7,3	8,9

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej uppnått

Målsättningen med att minska sjukfrånvaron med 0,5 procentenhet per år har inte uppnåtts år 2020. Istället har vi fått en stigande sjukfrånvaro under 2020 med 1,6 procentenheter jämfört med 2019. En delorsak till detta bedöms vara pandemiutvecklingen, men trenden med stigande sjuktal fanns även i början av 2020 innan Coronapandemin började på allvar.

Kommunstyrelsen har 2020 givit personalenheten i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för aktiviteter och förslag som kan minska sjukfrånvaron. Denna har presenterats för personalutskottet, men återremitterats till personalenheten för en noggrannare kostnadsberäkning. Avsikten är att någon av dessa förslag ska väljas ut och beslutas. En analys av vilken åtgärder som ger bäst effekt på sjuktalen per satsad krona ska genomföras. Företagshälsovården har fått i uppdrag att komma med förslag om fler proaktiva aktiviteter för att minska sjukfrånvaron, då de har en god helhetssyn på Avesta kommuns rehabiliteringsverksamhet. Friskvårdpengen har också utvidgats till att omfatta även de medarbetare som utnyttjar friskvårdtimmen.

Det negativa resultatet gällande sjukfrånvaron bör relateras till pandemin. Utvecklingsarbete med hälsosamma scheman pågår. Vändskift har tagit bort. 80-90-100 har beslutats. Friskvårdstimme används när verksamheten tillåter och friskvårdspeng nyttjas. Omsorgsförvaltningen följer nogsamt rutiner för sjukfrånvaro- och rehabilitering samt arbetar för att medarbetare med behov ska deltaga i "Min hälsa". Ett utvecklingsarbete är initierat med Avesta hälsan som på grund av Corona är fördröjt.

Mål			
Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Andel heltidsanställda (månadsavlönade medarbetare med 100 % överenskommen sysselsättningsgrad)	94 (2017)	94 (2018)	94 (2019)
Andel heltidsarbetande (månadsavlönade medarbetare med 100% faktisk sysselsättningsgrad)	75 (2017)	75 (2018)	76 (2019)
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanställda % - överenskommen sysselsättningsgrad - faktisk sysselsättningsgrad	--	--	--

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet delvis uppnått

Andelen heltidsarbetande har ökat i antal under 2020, vilket får anses som en positiv trend utifrån den politiska målsättningen.

Tyvärr finns inga urvalskriterier för i vårt personalsystem för att få fram den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda.

Sammantaget kan dock sägas att andelen heltidsarbetande, jämfört med övriga kommuner, ligger på en relativt hög nivå, tack vara att heltid är en rättighet och deltid en möjlighet.

Personalenheten har tagit fram en enkät där man avser tillfråga gruppen deltidsarbetande vad som är hindret för heltidstjänstgöring. Detta för att kunna få ett underlag i syfte att undanröja de hinder som finns för att öka sysselsättningsgraden. I omsorgens utvecklingsarbete för hälsosammare scheman ingår information och diskussion på alla enheter inom omsorgen om heltid utifrån flertalet aspekter såsom: jämställdhet, att kunna leva på sin lön och sin pension.

Mål			
En jämställd lönesättning			
Indikatorer	**2018**	**2019**	**2020**
Lönekartläggning – jämställda löner			
Lönebox 5			
Kvinnors lön i förhållande till män	101,0%	102,6%	
Lönebox 12			
Kvinnors lön i förhållande till män	97,4%	92,3%	

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet ej mätt

Någon lönekartläggning har inte gjorts i år på grund av att vissa medarbetare fått lön enligt 2020 årsavtal, medan andra haft lönenivåer enligt 2019 års avtal. En lönekartläggning utifrån de förutsättningarna skulle inte blivit konsekventneutral. När det gäller sifforna från tidigare år, så kan märkas att det både finns vissa löneboxar där kvinnor tjänar mer än männen, och andra boxar där männen har högre löner än kvinnorna. I båda fallen är dock avvikelserna så marginella att det kan ligga inom ramen för den individuella lönesättningen eller vara betingat av personalomsättning. Detta bör naturligtvis undersökas.
Inga aktiviteter har gjorts under 2020 för att analysera den marginella skillnaden bakom dessa siffror

Sammanfattande bedömning av perspektivet Medarbetare

Det planeras insatser under 2021 för att lyfta fram medarbetarperspektivet. Bland annat skall medarbetarplattformen byggas ut. Det planeras en ny medarbetarundersökning under detta år, där det finns möjligheter att lyfta fram medarbetarperspektivet samt konstatera om det gjorts resultatförbättringar jämfört med den tidigare undersökningen. Den förbättringsplan som avser tillämpningen av samverkansavtalet, som diskuterats med de fackliga organisationerna i Cesam, skall förhoppningsvis också bidra till att medarbetarperspektivet kommer i fokus.

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Ekonomi

Mål

Oförändrad skattesats

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet uppfyllt

Skattesatsen beslutades när årets Mål och budget antogs av fullmäktige november 2019

Mål

Kommunens resultat ska uppgå till minst 0,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket år 2020 motsvarar 6 mkr.

Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet uppfyllt

Året fick en osäker start i och med Corona pandemin. De första skatteprognoserna visade på ett stort intäktsbortfall. Under året har regeringen beslutat om ett antal åtgärder för att stärka välfärdssektorn. De riktade insatserna samt att senaste skatteprognosen för 2020 är mindre negativ än i våras har starkt bidragit till att resultatet för räkenskapsåret hamnar på 88 miljoner kronor.

Mål

Soliditeten ska under perioden överstiga 0 % för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet uppfyllt

Årets starka resultat gör att det egna kapitalet stärks och därmed även soliditeten som vid 2020 år utgång uppgår till 7 %

Mål

Finansiering av investeringar ska, för åren 2020 och 2021, ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel.

Bedömning av måluppfyllelse och analys av gjorda aktiviteter

Målet är uppfyllt

Årets resultat inklusive avskrivningar klarar att täcka investeringsutgifterna för året.

Sammanfattande bedömning av perspektivet Ekonomi

År 2020, såg ut att efter de första månaderna bli ett ekonomiskt svagt år med kraftig nedgång av produktion samt vikande sysselsättning. Under hösten har ekonomin vänt tydligt uppåt och blev, tvärt emot tidigare prognoser, ett år med ett starkt resultat. Regeringens beslut om att tillskjuta generella medel under 2020 och åtgärder som att ersätta kommuner och regioner för de ökade sjuklönekostnaderna bidrar starkt till resultatet.
Trots de exceptionella utmaningar som kommunen ställts inför har kommunens tre finansiella mål uppnåtts för året samtidigt som de flesta verksamhetsmål också har uppnåtts helt eller delvis för året. Ett fortsatt arbete behövs för att dämpa investeringstakten och kostnaderna för avskrivningar. Arbetet behöver också fortsätta med att säkra måluppfyllelsen inom vissa verksamheter, bland annat när det gäller att minska kostnader för placeringar, verka för ökad sysselsättning och egen försörjning och att höja skolresultaten.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell bedömning av Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

RESULTAT	KAPACITET	RISK	KONTROLL
Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?	Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?	Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?	Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat
2. Nettokostnadsutveckling
3. Förändring av kostnader och intäkter
4. Investeringar
5. Skattefinansiering av investeringar
6. Nettoinvestering i relation verksamhetens kostnader
7. Räntekostnader upptagna lån
8. Skuldsättningsgrad
9. Soliditet
10. Kommunalskatt
11. Likviditet
12. Totala pensionsskulden
13. Budgetföljsamhet
14. Känslighetsanalys

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens pensionsskuld.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Kontroll

Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

RESULTAT

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för 2020 med 88 mkr. I jämförelse med budget är det 82 mkr bättre än planerat. Resultatet enligt balanskravet uppgår till 85 mkr då kommunen har sålt tillgångar som gett realisationsvinster.

Resultatet påverkas starkt av Coronapandemin då staten har beslutat om stora bidrag till kommuner och regioner för att möta utvecklingen av Coronapandemins återverkningar. Det avser såväl bidrag som är direkt riktade till verksamheten såsom ersättning för sjuklöner och generella statsbidrag. Ersättning för sjuklöner uppgår till 20 miljoner kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningssystemet finansierar merparten av kommunens verksamhet. Totalt uppgår dessa till 1,5 miljarder kronor. Av de generella statsbidragen, totalt 402 miljoner kronor utgör de bidrag som är kopplade till Coronapandemin totalt till 44 miljoner kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningssystemet har ökat med 3,70 % jämfört med föregående år. Intäkterna är 18 mkr högre än budgeterat.

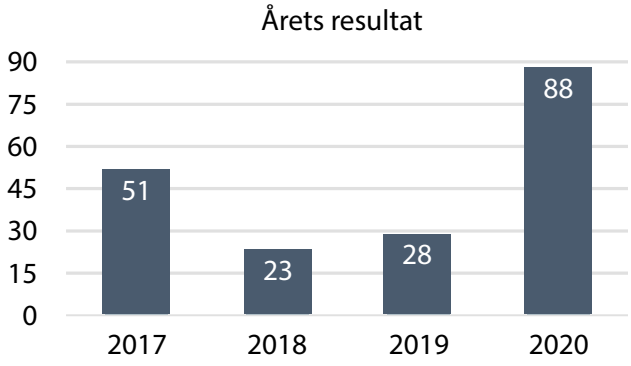

2. Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar i form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För år 2020 har 94 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning förbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är betydligt högre än budgeterat. Bidrag kopplade till Coronapandemin bidrar bland annat till resultatet. Inom sektorn används ofta 98 % som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå.

%	2017	2018	2019	2020
Verksamhet	94,2	96,5	95,4	91,3
Avskrivningar	2	2,3	2,4	2,6
Finansnetto	0	-0,5	0,2	0,1
Totalt	96,1	98,3	98,0	94,0

3. Förändring av kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets skatteutveckling är positiv, 3,70 procent högre, jämfört med 2019. De senaste årens ökningstakt för verksamhetens nettokostnader har mattats av. För 2020 är kostnadsökningen negativ jämfört med 2019. Den största kostnadsminskningen står transporter och köp av verksamhet för, totalt 11 mkr.

Det som kan noteras är att intäkter i form av riktade bidrag sjunker. För åren 2016 och 2017 uppgick bidragen till cirka 270 miljoner kronor för respektive år. Då erhöll kommunen stora bidrag kopplade till det stora antal nyanlända som kommunen tog emot. År 2019 har bidragen minskat till 205 miljoner och 197 miljoner kronor för år 2020. Kostnader kopplade till dessa bidrag har också minskat under perioden men fortsatt anpassning krävs.

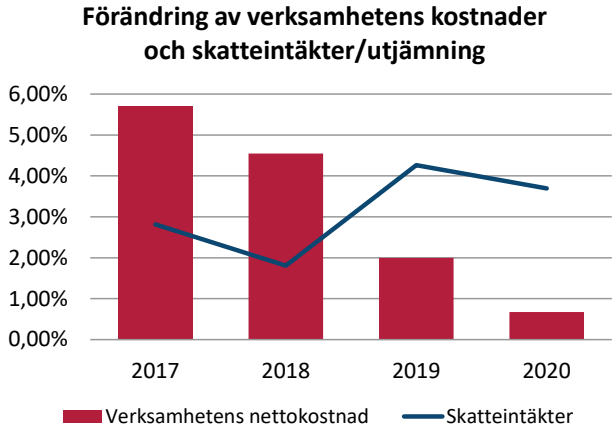

Coronapandemin

Under 2020 har kommuner och regioner erhållit stora bidrag från staten på grund av den pandemi som Sverige och världen har drabbats av. Bidragen är dels knutna direkt till verksamheterna då kommunerna hittills har erhållit ersättning för sjuklönekostnader under perioden maj–december. För Avesta innebär det ersättningar med 20 miljoner kronor.

För att möta effekterna av den beräknat negativa utvecklingen av skatteintäkterna beslutade riksdagen under våren om att tillskjuta medel. Totalt har riksdagen under våren beslutat om tillskott med 22 miljarder till kommuner och regioner i generella statsbidrag. Av dessa medel är endast 12,5 miljarder kronor permanenta, det vill säga kommunerna erhåller medel även kommande år. Till det kommer ytterligare medel för extraordinära kostnader som kan sökas av kommunerna avseende vård och omsorg. Preliminärt kommer Avesta att söka 11miljoner kronor till och med november.

4. Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 57 miljoner kronor. Den enskilt största investeringen åren 2018–2020 är Baldershage som inrymmer förskola och äldreboende. Den togs i drift februari 2020.

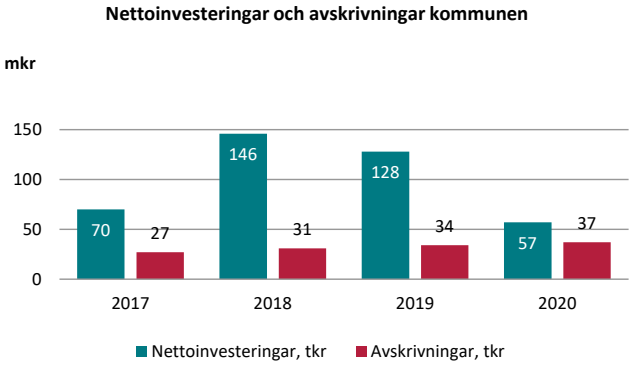

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

Under perioden 2017 och 2020 har skattefinansieringsgraden uppgått till mer än 100 procent. För 2018–2019 uppgick finansieringsgraden som mest till 50 %. För dessa år har kommunen nyttjat en betydande del av sin likviditet för att kunna betala investeringarna.

mkr	2017	2018	2019	2020
Finansiering: avskrivningar/ investeringsbidrag	33	34	36	37
Försäljning av fastigheter	38	7	4	3
Resultat före extraordinära poster exklusive resultat från försäljning (ingår ovan)	12	16	24	85
Utrymme för självfinansiering	**83**	**57**	**64**	**125**
Årets nettoinvestering	70	146	128	57
Överskott: att använda till amortering	13			68
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel		-89	-64	
Självfinansieringsgrad	119%	39%	50%	219%

6. Nettoinvesteringar i relation verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde.
För att inte urholka kommunens anläggningskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

	2017	2018	2019	2020
Nettoinvestering/verksamhetens nettokostnader, %	6	11	9	4
Nettoinvesteringar/ avskrivningar, %	259	471	376	154
Nettoinvesteringar, tkr	70	146	128	57
Avskrivningar, tkr	27	31	34	37

Investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader har varit höga 2018–2019 beroende på investering i äldreboende. Andelen för 2020 uppgår hittills till 4 procent av verksamhetens nettokostnader.

Avesta kommuns höga investeringstakt de senaste åren innebär att en större andel av driftkostnaderna framöver kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader. Till detta kommer de investeringar som görs, av Gamla Byn AB, i kommunala verksamhetslokaler vilket påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader.

7. Räntekostnader upptagna lån

mkr	2017	2018	2019	2020
Koncern	21,8	20,5	22,4	22,3
-varav kommun	1,7	1,9	3,7	2,1

Räntekostnader 2020, Internbanken

Räntekostnad derivat:	17,4 mkr
Räntekostnad lån:	4,9 mkr
Totalt:	**22,3 mkr**

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto starkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är motsatsen till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

Skuldsättningsgrad, procent	2017	2018	2019	2020
Total skuldsättningsgrad	**111**	**105**	**102**	**93**
- varav avsättningsgrad	15	13	16	16
- varav kortfristig skuldsättning	29	25	24	27
- varav långfristig skuldsättning	8	20	12	7
- varav pensionsförpliktelse	59	47	50	44

I och med att pensionsförpliktelserna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmåttet positivt.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmåttet är beroende av investeringstakten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensionsskulden, uppgår till sju procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderade. Det egna kapitalet uppgår till 84 miljoner kronor.

	2017	2018	2019	2020
Soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive upplåning för bolagens behov	-12	-5	-2	7

10. Kommunalskatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,97	22,21	20,72
Region	11,63	11,63	11,56
Total kommunalskatt	33,60	33,84	32,28

Avesta kommuns skattesats har varit oförändrad sen 2006 med undantag för två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 på grund av ändrat huvudmannaskap för hemsjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv slutavräkning som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterar i december. Den slutliga skatten för 2019 fastställs i december 2020 och eventuell justering påverkar resultatet 2020.

RISK OCH KONTROLL

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2017	2018	2019	2020
Likvida medel, mkr	175	238	75	135
Kassalikviditet [1.]	93%	112%	59%	71%
Rörelsekapital, mkr [2.]	-21	35	-110	-94
Likviditetsdagar [3.]	40	55	17	29

1. Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel/ kortfristiga skulder
2. Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder
3. antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning. Räknar vi bort semesterlöneskulden, som utgör drygt en femtedel av de kortfristiga skulderna uppgår kassalikviditeteten till 90 %. Semesterlöneskulden förväntas inte omsättas de närmaste åren.

Under året har likviditeten ökat från 75 miljoner kronor till 135 miljoner kronor. Kommunen har genom checkräkningskrediten på 75 miljoner kronor möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:	
Checkräkningskredit	75 mkr
Inlåning koncernkonto	132 mkr
Inlåning övriga konton	3 mkr
Summa	210 mkr
Riktlinje	> 150 mkr

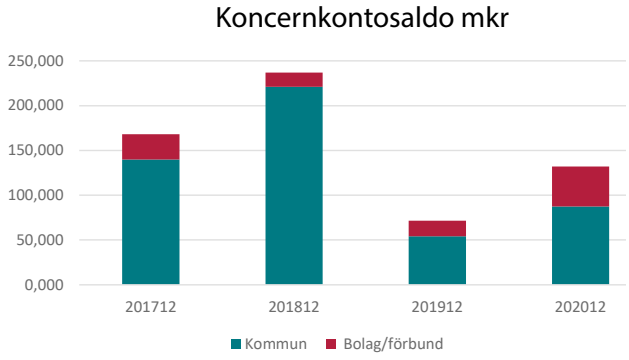

Diagrammet visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2017	2018	2019	2020
Pensioner, kortfristig del	42	43	43	41
Avsättningar till pension	91	101	109	117
”Pensionsförpliktelse äldre än 1998”	599	566	550	534
Total pensionsskuld	**732**	**710**	**702**	**692**
”Förpliktelse i % av total skuld”	82%	80%	78%	77%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%

Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår i som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges istället som en ansvarsförbindelse.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 692 miljoner kronor varav 534 miljoner som ansvarsförbindelse. Det innebär att 77 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

För förtroendevalda som omfattas av pensionsförmåner enligt gällande regelverk görs beräkning via kommunens pensionsförvaltare. Kommunen har även pensionsförpliktelse till en förtroendevald, enligt äldre regelverk, där beräkningen grundar sig på en antagen pension eftersom någon begäran om utbetalning inte har skett.

Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

Aktualiseringsgraden uppgår till 96 procent, vilket är en mycket bra nivå. Aktualiseringsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Diagram: Likviditetsbelastning i fasta priser

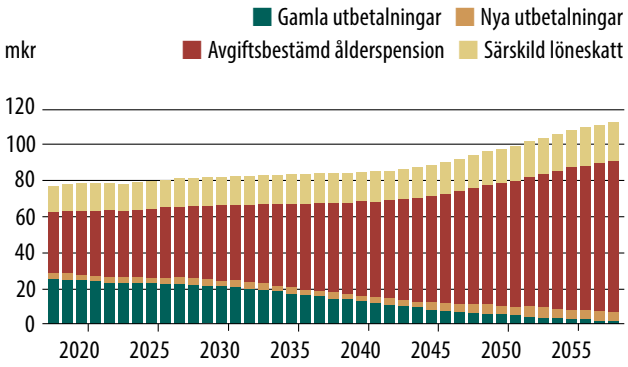

I diagrammet redovisas hur den totala pensionsförpliktelsen beräknas belasta likviditeteten under den kommande tjugoårsperioden 2019–2039, räknat i fasta priser. Den nedersta delen av diagrammet utgörs av ansvarsförbindelsen, som räknas vara fullgjord efter prognosintervallet om 40 år, det vill säga år 2059.

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftredovisningen framgår att budgetavvikelsen är positiv vid årets slut och uppgår till 54 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens överskott utgörs till största del av kommungemensamma kostnader.

	2017	2018	2019	2020
Kommunfullmäktige	0	0	0	1
Kommunstyrelsen	23	16	26	47
Omsorgsstyrelsen	-3	-10	7	6
Bildningsstyrelsen	-4	-9	-13	-1
Miljö- och byggnadsnämnd	0	3	-2	3
S:a budgetavvikelse	**15**	**0**	**18**	**54**

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1 % inklusive PO samtlig personal i kommunen	11
Bruttokostnadsförändring med 1 %	16
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10 %	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10 %	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	50
Förändring av befolkningen med 50 pers	3
Generella statsbidrag med 1 %	3
Förändring av skatteintäkter 1 %	11

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 16 mkr. En löneförändring med en procent inklusive personalomkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 11 mkr. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi. Analysen visar också att kommunen inte har så stora möjligheter att radikalt förbättra sin ekonomi genom att höja olika taxor.

Älvpromenaden längs Dalälven

Väsentliga personalförhållanden

Personalpolitiskt program
Jämställdhet, jämlikhet och mångfald
Under år 2020 har ett omfattande integrations och mångfaldsprojekt (”vilka är vi”) slutförts vilket pågått under en treårsperioden. Projektets syfte har varit att förmedla förståelse, kunskap och förutsättningar i organisationen för att medarbetarna ska kunna hantera en ökad mångfald. Projektet har inte bara tagit sikte på att underlätta integrationen för nyanlända, utan också att kunna förstå, hantera och framförallt bemöta olikheter och mångfald överhuvudtaget i organisationen. Detta har varit ett EU-projekt som bedrivits tillsammans med Orsa kommun.

Medarbetarskap
En personalpolitisk målsättning med medarbetarskapet är att varje medarbetare skall uppfatta det naturligt att se sig själv som en god ambassadör för Avesta kommun, oavsett om du är chef eller ledare. Det skall vara naturligt och uppmuntrande att ta ansvar och vara engagerad, att möta brukare och kommuninvånare, oavsett vilket uppdrag man har i organisationen.

Under tidigare år har det genomförts föreläsningar där flertalet anställda deltagit i syfte att implementera en organisationskultur, där medarbetarskapstanken skall kunna utvecklas.
Under 2020 har en medarbetarplattform tagits fram för att kunna ge en ”språngbräda” för fortsatta aktiviteter framåt kopplat till medarbetarskap.

Chef och ledarskap
Under 2020 har en rad av aktiviteter genomförts för att utbilda och främja det ledarskapsrelaterade utvecklingsarbetet.

Ledarplattformen
Syftet med ledarplattformen är att främst nya chefer skall få ett ”startpaket”. Avsikten är att ge erforderliga kunskaper för att kunna klara sitt uppdrag, men det finns också andra utbildningsinslag i plattformen som vänder sig till chefer med längre erfarenhet. Flertalet av de planerade utbildningsaktiviteterna har genomförts, även om Coronapandemin sannolikt medfört ett lägre deltagande på vissa utbildningar. Utifrån detta har en omställning skett och övergång till digitala utbildningar har gjorts successivt under året.

LeDa
LeDa står för Ledarskap i Dalarna och är ett samarbete mellan samtliga kommuner i länet och Högskolan Dalarna. Denna utbildning tar sikte på att låta chefer vidareutveckla sig tillsammans med övriga kommunala chefer i dalakommunerna. Utbildningen har under år 2020 omfattat fyra deltagare från Avesta kommun.

Aspirantprogrammet
Aspirantprogrammet genomförs i samarbete med kommuner i Västmanland. Detta program syftar till att medarbetare, med intresse och talang för ett kommande ledaruppdrag, får fördjupa sig i ämnet ledarskap och vad en roll som chef kan innebära. Det finns inga garantier om att erbjudas arbete som chef efter programmet, men det är givetvis positivt att ha genomgått programmet om man vill söka sig till ett ledaruppdrag.

Bild på hemmakontor från Pixabay

Arbetsmiljö och hälsa
När det gäller det övergripande arbetsmiljöarbetet har flera insatser och projekt pågått under året. En stor del av hanteringen gällande arbetsmiljöfrågorna har också präglats av Coronapandemin.

Min hälsa
Avesta kommun bedriver sedan 2017 ett årligt projekt som heter Min Hälsa. Syftet med detta projekt är dels att jobba proaktivt med personer som riskerar ohälsa och sjukskrivning om inte förebyggande insatser sätts in. Avsikten är också att redan sjukskrivna personer ska kunna delta för att lättare kunna återgå i arbete. Under 2020 deltog 15 personer i Min Hälsa.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet
Det finns en metod utarbetad i Avesta kommun kring hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska utvärderas och bedrivas. Avsikten är också att varje förvaltning och verksamhet skall upprätta en handlingsplan med åtgärder och förbättringar som fångats upp i samband med att den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har skett. Det är viktigt att resultat och handlingsplaner rapporteras i tid för att eventuella åtgärder bättre ska kunna integreras i budgetarbetet.

Arbetsmiljödag
Avesta kommun genomförde sin årliga Arbetsmiljödag i november tillsammans med chefer och skyddsombud samt fackliga företrädare. Temat under Arbetsmiljödagen var arbetsmiljöförhållanden i samband med Coronapandemin, då Coronapandemin påverkat arbetsmiljöförhållandena på ett påtagligt sätt.

Förvaltningsanpassade planer med anledning av hot och våld
För att förebygga och kunna hantera olika former av hot och våld fick förvaltningarna i uppdrag av Cesam att under 2020 ta fram förvaltningsanpassade planer för hur detta arbete sker. Syftet var att medarbetare skall veta vad som kan göras både för att förebygga hot och våldssituationer men också hur dessa hanteras om de uppkommer.

Arbetsgrupp för framtagande av ny arbetsmiljöpolicy
En arbetsgrupp med arbetsgivarföreträdare och fackliga företrädare bildades i slutet av 2020 i syfte att ta fram en tydligare arbetsmiljöpolicy. Avsikten är att den skall ange en tydligare målbild för arbetsmiljöarbetet i Avesta kommun samt hur resultat kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Bild på träningsutrustning från Pixabay

Anställningsvillkor, löner och förmåner

Nytt lokalt avtal om flextid och arbetstidsförkortning

Under 2020 genomfördes en revidering av de lokala kollektivavtal som tog sikte på arbetstidsförkortning och flextid. Detta innebär bland annat att årsarbetstiden numera är lika för samtliga medarbetare inom samma befattningskategori, oavsett om medarbetarna har möjlighet att beviljas flextid eller inte.

Friskvårdspeng i kombination med friskvårdstimme

Tidigare år fick medarbetarna välja på om de önskade ta ut en timme per vecka i form av friskvård eller erhålla en friskvårdpeng på 800 kr. Under 2020 togs ett beslut om att man nu kan kombinera dessa båda förmåner istället för att välja en av dem. Syftet med denna åtgärd var att stimulera till fler förebyggande aktiviteter för att få friskare medarbetare.

Reviderat samverkansavtal

Under 2020 genomfördes en utvärdering av samverkansavtalet tillsammans med de fackliga organisationerna. De styrkor och svagheter som kom fram vid denna utvärdering blev sedan vägledande hur avtalet reviderades. Resultatet av utvärderingen blev att parterna är mycket nöjda med hur avtalet är utformat, men att det finns en förbättringspotential i tillämpningen. En ny utvärdering om tilllämpningen är planerad under 2021.

Lönebildningen

Lönebildningen under 2020 har haltat då den präglats av att vissa avtalsområden har haft centrala löneavtal som omfattat hela året, medan andra avtalsområden saknat centrala löneavtal. Först i slutet av oktober blev de centrala avtalen för lokal lönebildning klara för samtliga kollektivavtalsområdet. Lokala förhandlingar för vissa fackliga organisationer har därför inte hunnit att genomföras förrän under slutet av 2020. På grund av de olika avtalsnivåerna på medarbetarnas löner har det därför inte varit möjligt att utvärdera den lokala lönebildningen utifrån en helhetssyn.

Gratifikationer och andra personalsociala sammankomster

Avesta kommun har under åren haft olika typer av gratifikationer och personalsociala arrangemang för att främja sammanhållningen och gratulera jubilarer. På grund av Coronapandemin har det inte varit möjligt att genomföra sådana aktiviteter som traditionellt har inneburit fysiska möten med större samlingar. Under den senare delen av 2020 har diskussioner startats för att hitta andra former för att uppmärksamma personalen, utan fysiska sammankomster.

Personalekonomisk redovisning

Tillsvidareanställda i förvaltningar, bolag och förbund

Antalet anställda i Avesta kommun uppgick under 2020 till 1 845 tillsvidareanställda. Motsvarande siffra för 2019 år var 1 881. Omräknat till heltider innebär det att kommunen hade 1 821 årsarbetare under 2020. Det innebär att kommunen har en hög andel heltidstjänstgörande medarbetare. Tabellen visar antalet anställda och antalet heltidsarbetande per förvaltning. Av fördelningen mellan män och kvinnor framgår att Avesta kommun är en kvinnodominerad arbetsplats, där andelen kvinnor uppgår till hela 82 %.

Antal tillsvidareanställda omräknade till heltider

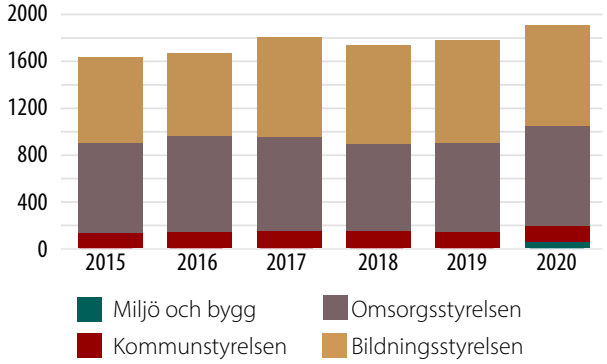

Besöksrundan i Avesta kommun

Antal tillsvidareanställda			
Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildningsstyrelse	671	189	860
Omsorgstyrelse	710	86	796
Kommunstyrelse	96	43	139
Miljö- och Bygg	31	19	50
Totalt	**1508**	**337**	**1845**

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider			
Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildningsstyrelse	661	187	848
Omsorgstyrelse	710	86	787
Kommunstyrelse	93	43	136
Miljö- och Bygg	31	19	50
Totalt	**1486**	**335**	**1821**

Den förändring som kan noteras för 2020 är att Omsorgsförvaltningen har ökat sina anställda, medan Bildningsförvaltningen minskat i antal.
När det gäller den generella utvecklingen av antalet anställda under åren 2015–2019 är det dock ökningen inom Bildningsförvaltningen som är mest markant på grund av demografiska faktorer.

Personalsammansättningen inom kommunens bolag och Södra Dalarnas räddningstjänstförbund så har endast marginella förändringar skett av antalet anställda, både över tid och under 2020.

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider			
Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Gamla Byn AB	10	19	29
Avesta Vatten AB	33	6	39
Räddningstjänsten	6	36	42
Totalt	**49**	**61**	**110**

Brygga vid en sjö

Sjukfrånvaro i %	2016	2017	2018	2019	2020
Alla anställda	6,72	6,87	7,41	7,33	8,91
Kvinnor	7,27	7,83	8,33	8,36	9,92
Män	3,76	3,49	4,31	3,80	5,29
29 år och yngre	5,51	6,05	7,00	6,98	8,38
30-49 år	6,28	6,23	7,23	6,84	8,51
50 år och äldre	7,45	7,69	7,73	7,89	9,52
Frånvaro 60 dagar och mer, andel (%) av all frånvaro	41,85	38,45	38,49	37,18	28,43

Sjukfrånvaroutveckling
Under 2020 ökade den totala sjukfrånvaron i Avesta kommun från 7,33 % 2019 till 8,9 %. Målsättningen har dock varit att minska sjukfrånvaron med 0,5 procentenhet varje år.

En del av den stigande sjukfrånvaron kan sannolikt förklaras med Coronapandemin som generellt ökat sjukfrånvaron hos flertalet arbetsgivare. Innan Coronapandemin bröt ut så var dock kommunens sjuktal på uppåtgående trend. Övriga dalakommuner har uppvisat en motsvarande utveckling av sjukfrånvaron. Däremot kan konstateras att andelen längre sjukfrånvaro, det vill säga från 60 dagar eller mer, har minskat under 2020.

Det har under de två senaste åren vidtagits en rad åtgärder i syfte att få ner sjukfrånvaron. Min Hälsa är ett förebyggande program som genomförs i samverkan med Företagshälsovården. Programmet riktar sig till medarbetare som löper stor risk att utveckla ohälsa och sjukskrivning.
Personalenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en handlingsplan med kostnadsberäkning för olika insatser som kan bidra till minskad sjukfrånvaro.

En viktig samarbetspartner för att stödja arbetet med lägre sjukfrånvaro är företagshälsovården då de har god kunskap om hur ett förebyggande och proaktivt arbete kan bedrivas samt en helhetsbild av kommunens redan pågående insatser som sker i samverkan mellan parterna.

Sjuklönekostnader
Sjuklönekostnaden inom Avesta kommun är nu 34,9 mkr jämfört med cirka 30 mkr under föregående år, vilket sammanhänger med de ökade sjuktalen.

Sjuklönekostnad per år inklusive sociala avgifter

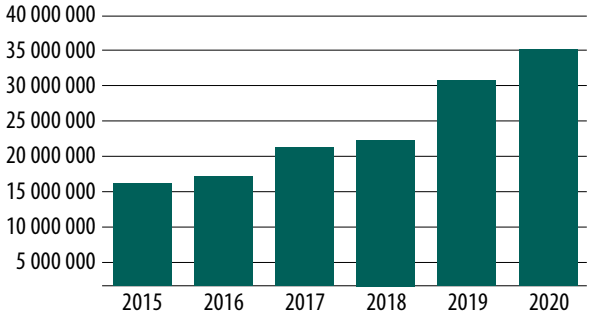

Rekryteringar

Avesta kommun arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare både enskilt och tillsammans med arbetsgivarnätverket inom Avesta, med syfte att attrahera nya medarbetare till våra arbetsplatser.

Rekrytering av medarbetare sker inom de flesta yrken, men allra främst inom bildningsverksamheten och vården. Totalt har Avesta kommun haft 237 annonser ute för rekrytering av 253 medarbetare.

De flesta rekryteringsuppdrag har lyckats men det har ibland hänt att flera rekryteringsförsök av så kallade nyckelkategorier med högre utbildning fått göras om för att få tjänsterna tillsatta.

Pensionsavgångar

Avesta kommun är såsom många andra kommunala arbetsgivare inne i en generationsväxling. Fram till 2025 så ligger siffrorna på ganska konstant nivå mellan åren, även om det förutses en viss nedgång 2026. Denna prognos bygger på den nuvarande medarbetares åldersfördelning.

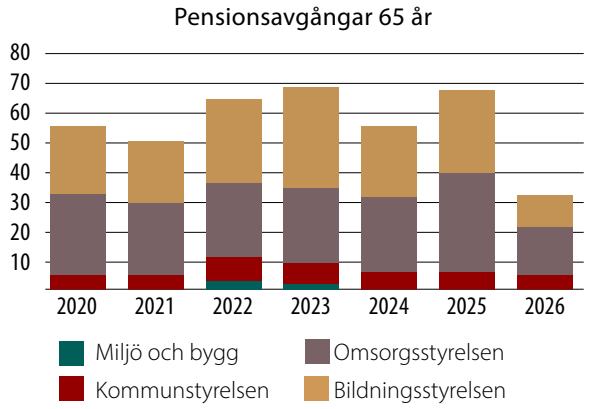

Åldersstruktur

Åldersstrukturen i Avesta kommun förhåller sig relativt konstant under åren. Åldersstrukturen på medarbetarna under 2020 fördelar sig enligt tabell.

Andel tillsvidareanställda per åldersintervall

Åldersintervall	Procent
-29 år	11,6
30-39 år	20,0
40-49 år	21,3
50-59 år	29,1
60-61 år	6,0
62-63 år	6,0
64-65 år	4,3
66-67 år	1,2
68-69 år	0,5

Förväntad utveckling

Här beskrivs den förväntade utvecklingen för kommunen de närmaste åren. Beskrivningen tar sin utgångspunkt i Mål och budget 2021–2023.

	2021	2022	2023
Verksamhetens nettokostnad, mkr	-1 451	-1 480	-1 509
Skatteintäkter och statsbidrag, mkr	1 465	1 493	1 524
Räntenetto, mkr	-2	-2	-3
Årets resultat, mkr	12	11	12
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	0,8%	0,7%	0,8%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive lån för bolagens behov	9%	11%	12%
Investeringar, mkr	81	95	135
Självfinansieringsgrad, investering	72%	63%	48%

Demografi
Den faktiska befolkningsutvecklingen 2020 som ligger till grund för 2021 års skatteberäkning är lägre än den budgeterade. Det ger en osäkerhet när det gäller befolkningsutvecklingen och budgetarbetet för de kommande åren. Den förändring av demografin som förväntas ske de kommande åren med fler äldre, främst 80 år och äldre, gör att ekonomin för kommunen blir mer ansträngd.

Investeringsbehov
Investeringar för infrastruktur kommer att behöva göras de kommande åren. De broar kommunen ansvarar för är i behov av renovering alternativt bytas ut. Investeringarna för dessa uppgår till stora belopp. Årsresultaten och de medel avskrivningar tillför kommer inte att räcka. Ytterligare medel behöver tillföras för att kunna genomföra projekten.

Rekrytering
Rekryteringsläget är ansträngt för flera yrkeskategorier i Avesta på samma sätt som i stora delar av Sveriges kommuner. Den förändrade åldersstrukturen med flera över 80 år kommer att ställa allt högre krav på bemanningen. Avesta skiljer sig inte från andra kommuner i någon högre grad. En fördel är att vi har en förhållandevis god försörjning av utbildade undersköterskor. Grupper som är och bedöms komma att bli svårrekryterade de närmaste åren är sjuksköterskor, lärare, ingenjörer, specialistkompetenser inom en rad områden, framförallt de tekniska, chefer. Pensionsavgångarna till och med 2026 beräknas uppgå till 3–400 medarbetare.

Pensionskostnader
Enligt de prognoser som har tagits fram fortsätter pensionskostnaderna att stiga. En av förklaring är att fler medarbetare når en lön som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp och att pensionskostnaderna därmed ökar för dessa grupper. En eventuell sänkning av RIPS-räntan kommer att öka kommunens pensionskostnader.

Balanskravsresultat

tkr	2020	2019	2018
Årets resultat enl resultat-räkningen	88 226	28 242	22 646
Samtliga realisations-vinster	-2 975	-3 291	-6 498
Årets resultat efter balans-justeringar	**85 251**	**24 951**	**16 148**
-Reservering av medel till resultatutjämningsfond	0	0	0
-Användning av medel från resultatutjämningsfond	0	0	0
Årets balanskravsresultat	**85 251**	**24 951**	**16 148**

Enligt kommunallagen finns krav på att kommunen ska ha en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska vara minst lika stora eller större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ett år är negativt är kommunen skyldig att återställa underskottet inom de tre påföljande åren.

Det justerade resultatet för 2020 är + 85 mkr och därmed är årets balanskrav uppfyllt.

Enligt nya regler för balanskravet finns numera möjlighet att sätta av medel de år som resultatet enligt balanskravet överstiger 2 % av skatter och generella statsbidrag. För Avesta innebär det att resultatet ska överstiga 27–28 mkr. Medlen som överstiger 2 % ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. Den uppgår i år till 40 mkr, vilket är den maximala nivå som Kommunfullmäktige beslutat.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell
De kommunala bolagen styrs via ägardirektiv och bolagsordning som beslutas av kommunfullmäktige. Det finns inga kommunala mål beslutade som omfattar bolagen.

Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om Mål och budget för en treårig planperiod.
Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren.

Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni, då också skattesatsen beslutas. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige.

Mätbara mål är ett viktigt krav för att målen ska kunna följas upp. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer.
Indikatorer visar hur väl målet är uppnått. Indikatorerna kan vara kommunövergripande eller styrelsespecifika. Oftast krävs det flera indikatorer för att kunna avgöra om kommunen närmar sig det uppsatta målet. Om den politiska målsättningen inte kan mätas i form av en indikator ska den istället formuleras som en inriktning, fullmäktige kan då ge styrelserna direkta uppdrag.

Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrelsernas uppdrag
Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges mål. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budgetarbete ska vara att skapa en buffert i verksamheten motsvarande två procent varje år för att kunna möta särskilda händelser som kan uppstå under året.

Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna som överensstämmer med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar
Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i Kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar
Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning
Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli och september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Årsredovisning och delårsrapport
Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Styrande dokument
Syftet med att ha riktlinjer för Avesta kommuns styrdokument är att fastställa vad som är styrande dokument, skapa ett enhetligt system av beteckningar och struktur för de olika dokumenten och ange beslutsnivå och tidsomfattning. Namnet på dokumentet anger vilken dignitet, betydelsegrad, styrdokumentet har. Styrdokumenten ska kontinuerligt vara föremål för utvärdering och uppföljning. Det är angeläget att styrdokumenten samordnas och att de är så konkreta, enkla och få att man skapar goda förutsättningar för styrning och uppföljning. Inom vissa områden är lagstiftningen starkt

styrande för den verksamhet som en kommun bedriver. Lagstiftningen kan ställa krav på att kommunen upprättar vissa styrande dokument som till exempel översiktsplan, jämställdhetsplan och riktlinjer enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen i dessa dokument styr lagstiftningen utformningen. Riktlinjerna för Avesta kommuns styrdokument gäller inte för åtgärdsplan för enskild person eller till exempel likabehandlingsplan, utrymningsplan eller liknande för en skola/enhet.

Definition av styrdokumentets benämning - Nomenklatur

Vision
Anger ett framtida önskat tillstånd som formuleras av förtroendevalda. Avesta kommun har en gemensam vision som ska vara ledstjärna för all kommunal verksamhet.

Mål och budget
Mål och budget är det viktigaste styrdokumentet som formuleras och beslutas av förtroendevalda i Avesta kommun.

Policy
En policy anger viljeinriktningen som ska styra arbetet inom ett område. Den ska vara vägledande för styrning och beslut. En policy ska inte ange några fasta regler. En policy gäller tillsvidare och bör revideras vid behov.

Program
Ett program talar om vad kommunen ska uppnå inom ett visst område. I programmet anges de övergripande prioriteringar som ska göras inom viss verksamhet, eller ett område som berör flera verksamheter. Ett program ska ge svar på frågan vad Avesta kommun vill uppnå inom det här området under den här tidsperioden.

Plan
En plan ska ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska ske samt i vilken prioriteringsordning. Planen syftar till att förverkliga mål, policy med mera.

Riktlinjer
Riktlinjer är en slags handbok som anger ramarna för vårt handlingsutrymme inom ett visst område/fråga. Syftet med riktlinjer är att reglera befintlig verksamhet så att den bedrivs likartat, effektivt och med god kvalitet.

Regler
Regler ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Reglers roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden.

Rutiner
Rutiner är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras.

Reglemente
I ett reglemente regleras respektive styrelses/nämnds ansvarsområde och uppgifter

Delegationsordning
En styrelse/nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller landstinget att besluta på styrelse/nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Bolagsstyrning
Kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som kommunallagen. De kommunala bolagen styrs av bolagsordning och ägardirektiv.

Taxor och avgifter
Kommunen har befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar.
Avgifter som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgift.
Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor.

Internkontrollplan

Bildningsstyrelsen har fyra internkontrollpunkter i den internkontrollplan som antagits för 2020:

- Sjukfrånvaro
- Uppföljning av olycksfall och tillbud enligt rapportsystem KIA
- Avvikelserapport med åtgärdsplaner för budget i Ekozoom enligt rutindokument
- Budget och attestering löner i Ekozoom

Kontroll har gjorts på samtliga områden och det är endast på kontrollpunkten sjukfrånvaro som det inte finns några anmärkningar vad gäller kontroller och uppföljning.

Övriga tre kontrollpunkter finns det anmärkningar på vid en eller flera verksamhetsområden och kommer därför att finnas med i kontrollpunkterna för 2021.

Förvaltningsledningen valde även att ta med sjukfrånvaron under 2021 då uppföljning av sjukskrivningarna behövs innan, under och efter Coronapandemin.

Kommunkansliet har två internkontrollpunkter i den internkontrollplan som antagits för 2020. Kontroll har gjorts av hantering av e-post vid semester och längre ledighet. Den rutinen fungerar i stort enligt riktlinjerna. Vidare har kontroll gjorts på om inaktuella beredskapsplaner uppdateras. Här konstateras att en skriftlig rutin bör tas fram.

Kommunstyrelsen har i sin internkontrollplan 2020 följande punkter:

- Informationsklassning av samtliga verksamhetssystem och manuella rutiner
- Intern och extern representation
- Debitering
- Köptrohet
- E-posthantering
- Beredskapsplaner
- Styrdokument för personalpolitiskt program

Samtliga punkter har granskats och inte visat på någon avvikelse?

Avesta Vatten har sju internkontrollpunkter i den internkontrollplan som antagits för 2020. Kontroll har gjorts på fem av punkterna under året. Resterande två punkter kontrolleras efter årsskiftet då all statistik över VA-verksamheten sammanställts. De kontroller som genomförts har inte visat på någon avvikelse.

Visentparkens visenter

Internkontroll 2020
Omsorgsstyrelsen tar varje år ställning till vilka olika rutiner och system inom förvaltningen som ska kontrolleras. Vid årsskiftet varje år intygar organisationens samtliga chefer att de rutiner som finns är i bruk och fungerar.

För andra tredje året i rad har kontrollen av rutinerna skett digitalt, vilket resulterat i en snabbare och tydligare sammanställning och att cheferna i större utsträckning kunnat framföra vilka brister som finns kring vetskapen om rutiner och hur väl de fungerar. Samtliga chefer har varit positivt inställda till att svara på kontrollplanen digitalt.

Det främsta förbättringsområdet gällande rutinerna är att säkerställa att samtliga rutiner finns tillgängliga och är enkla att hitta på G:. I förlängningen är det ett utvecklingsområde för förvaltningen att upphandla och införa digitalt ledningssystem för kvalitetssäkring där rutiner och processer är mer lättåtkomliga och sökvägarna tydligare än på kommunens G:.

Det som framkommit i internkontrollen är att de flesta rutinerna och systemen fungerar bra enligt omsorgsförvaltningens chefer, de chefer som inte haft kännedom om samtliga rutiner och var de hittar dem rör sig framförallt om nyanställda chefer. Rutinen för kontroll av loggar fungerar inte för enhetschefer då nuvarande verksamhetssystem inte motsvarar förvaltningens krav på att loggar ska kunna tas ut på enhetsnivå. Tillsvidare så kontrollerar resultatenhetschefer loggar i avvaktan på upphandling av nytt verk-amhetssystem.

Utifrån ovannämnda redogörelse föreslås Omsorgsstyrelsen att lägga rapporten över genomförd internkontroll 2020 inom omsorgsstyrelsens verksamhetsområde till handlingarna.

Internkontroll 2021
Alla rutinerna och systemen som fanns med i 2020 års interna kontrollplan finns kvar i den nya planen.

En fortsatt värdering av Internkontrollpunkterna görs ifrån ett index som graderar hotet och konsekvenserna av att ett system fallerar. Indexet består av tre olika variabler som är:

1. Sannolikhet att det ska inträffa någon störning
2. Konsekvenserna om det händer
3. Vilken tolerans organisationen har för att klara störningen

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

		Kommunkoncernen		Kommunen			
Resultaträkning i tkr	Not	2020	2019	Budget	2020	Avvikelse	2019
Verksamhetens intäkter	1	540 334	521 782	257 425	356 763	99 338	365 204
Verksamhetens kostnader	1	-1 772 353	-1 752 893	-1 645 674	-1 684 473	-38 798	-1 687 303
Avskrivningar	1	-106 892	-95 820	-39 249	-37 315	1 934	-33 990
Jämförelsestörande poster	1	0	-15 508	0	0	0	-15 508
Verksamhetens nettokostnader		**-1 338 911**	**-1 342 439**	**-1 427 498**	**-1 365 024**	**62 474**	**-1 371 597**
Skatteintäkter	2	1 052 294	1 061 458	1 071 060	1 052 294	-18 766	1 061 458
Generella statsbidrag och utjämning	3	402 104	341 095	365 640	402 104	36 464	341 095
Verksamhetens resultat		**115 488**	**60 113**	**9 202**	**89 375**	**80 173**	**30 955**
Finansiella intäkter	4	281	926	24 300	24 545	245	23 559
Finansiella kostnader	5	-26 184	-26 824	-27 602	-25 694	1 908	-26 273
Resultat efter finansiella poster		**89 585**	**34 214**	**5 900**	**88 226**	**82 326**	**28 242**
ÅRETS RESULTAT		89 585	34 214	5 900	88 226	82 326	28 242
Realisationsvinst		-3 330	-2 449	0	-2 975	-2 975	-3 291
RESULTAT ENL BALANSKRAVET		**86 254**	**31 765**	**5 900**	**85 250**	**79 350**	**40 459**

Balansräkning

		Kommunkoncernen		Kommunen	
Balansräkning i tkr	Not	2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	1 919 735	1 721 013	515 268	354 735
- Pågående investeringar	6	265 001	287 494	18 952	163 989
- Maskiner o inventarier	7	123 588	124 216	105 445	101 715
Finansiella anläggningstillgångar	8	19 891	19 835	1 548 637	1 388 637
Summa anläggningstillgångar		**2 328 215**	**2 152 557**	**2 188 302**	**2 009 076**
Bidrag till infrastruktur	**9**	**25 806**	**13 600**	**25 806**	**13 600**
Omsättningstillgångar					
Förråd		379	415	218	247
Fordringar	10	110 755	88 245	95 057	80 986
Kassa och bank	11	135 182	74 921	135 033	74 904
Summa omsättningstillgångar		**246 316**	**163 581**	**230 308**	**156 137**
SUMMA TILLGÅNGAR		**2 600 337**	**2 329 738**	**2 444 416**	**2 178 812**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	12	598 805	564 002	530 975	502 733
Varav resultatutjämningsreserv		40 000	40 000	40 000	40 000
Årets resultat		89 585	34 214	88 226	28 242
Summa eget kapital	**13**	**688 390**	**598 217**	**619 200**	**530 975**
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	14	135 519	126 865	116 735	109 456
Övriga avsättningar	15	74 898	65 445	73 971	64 683
Summa avsättningar		**210 417**	**192 310**	**190 706**	**174 139**
Skulder					
Långfristiga skulder	16	1 310 987	1 208 157	1 310 629	1 207 932
Kortfristiga skulder	17	390 543	331 054	323 880	265 767
Summa skulder		**1 701 530**	**1 539 211**	**1 634 510**	**1 473 699**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**2 600 337**	**2 329 738**	**2 444 416**	**2 178 812**
Ansvars- och borgensförbindelser	18	2 199	1 351	2 199	1 351
Ansvarsförbindelse pensioner		534 346	550 402	534 346	550 402

Kassaflödesanalys

		Kommunkoncernen		Kommunen	
Kassaflödesanalys i tkr	Not	2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		89 585	34 214	88 226	28 242
Justering för avskrivningar		110 539	95 820	37 315	33 990
Justering för realisationsvinst		-1 566	-2 449	-2 975	-3 291
Justering för gjorda avsättningar					
- pensioner		8 654	10 013	7 279	8 913
- övriga avsättningar		9 453	8 150	9 288	7 820
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	19	1 076	-5 361	276	-4 068
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**217 741**	**140 388**	**139 409**	**71 606**
Ökning(-)/minskning(+) kortfr. fordringar		-22 509	13 368	-14 071	10 347
Ökning(-)/minskning(+) förråd		36	-19	29	28
Ökning(+)/minskning(-) kortfr. skulder		59 356	-12 169	58 114	-28 821
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**254 624**	**141 568**	**183 480**	**53 160**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Inköp av materiella tillgångar	20	-289 589	-270 402	-56 963	-128 642
Inköp av finansiella tillgångar		-56	0	0	0
Avyttrade materiella tillgångar	21	5 012	8 136	3 398	4 436
Kassaflöde från investeringsverksamhet		**-284 633**	**-262 266**	**-53 566**	**-124 206**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Utlåning					
Utlåning/ökning långfr. fordringar	23	9 954	4 709	-160 000	-45 130
Återbetald utlåning		-10 173	-188		
Upplåning					
Långfristig upplåning	24	103 844	-46 905	103 704	-46 905
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		**103 625**	**-42 384**	**-56 296**	**-92 035**
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-13 489	0	-13 489	0
Årets kassaflöde		**60 127**	**-163 083**	**60 129**	**-163 081**
Ingående värde likvida medel		74 921	238 003	74 904	237 985
Utgående värde likvida medel		135 048	74 921	135 033	74 904

Nothänvisningar

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Not 1 Verksamhetens intäkter och kostnader				
Verksamhetens intäkter	**732 768**	**727 325**	**536 606**	**530 695**
Avgår interna intäkter	-192 434	-205 543	-179 843	-165 491
Summa externa intäkter	**540 334**	**521 782**	**356 763**	**365 204**
Varav:				
Försäljningsintäkter			20 274	21 095
Taxor och avgifter			50 662	49 187
Hyror och arrenden			29 702	25 591
Bidrag			197 645	206 374
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster			43 009	47 943
Realisationsvinster			2 975	3 291
Övriga intäkter			10 952	10 184
Eget arbete investeringar			1 545	1 537
Summa externa intäkter	**540 334**	**521 782**	**356 763**	**365 204**
Verksamhetens kostnader	**1 964 787**	**1 958 436**	**1 864 316**	**1 852 794**
Avgår interna kostnader	-192 434	-205 543	-179 843	-165 491
Summa externa kostnader	**1 772 353**	**1 752 893**	**1 684 473**	**1 687 303**
Varav:				
Löner och sociala avgifter			1 023 287	1 014 507
Pensionskostnader inkl löneskatt			88 340	91 458
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial			10 194	11 279
Lämnade bidrag			93 831	98 207
Köp av huvudverksamhet			124 801	129 976
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader			4 223	3 415
Övriga tjänster			108 208	109 401
Lokal- och markhyror			150 795	150 286
Bränsle, energi och vatten			10 364	11 138
Hyra/leasing av anläggningstillgångar			12 966	12 653
Materialkostnader			50 871	45 148
Övriga kostnader			6 502	8 778
Realisationsförluster och periodiseringar			0	966
Summa externa kostnader exkl räkenskapsrevision	**1 772 038**	**1 752 749**	**1 684 383**	**1 687 213**
Räkenskapsrevision	**315**	**144**	**90**	**90**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar				
Fastigheter och övriga anläggningstillgångar	70 041	63 757	18 033	14 041
Inventarier och maskiner	24 371	24 809	19 281	19 949
Nedskrivningar	12 480	7 122	0	0
Leasingavtal	0	132	0	0
Summa avskrivningar	**106 892**	**95 820**	**37 315**	**33 990**
Jämförelsestörande poster				
Avsättning till deponi	0	15 508	0	15 508
Summa jämförelsestörande poster	**0**	**15 508**	**0**	**15 508**
Not 2 Skatteintäkter				
Egna skatteintäkter	1 074 615	1 070 986	1 074 615	1 070 986
Prel. slutskatteavräkning föregående år	-5 744	-9 528	-5 744	-9 528
Prel. slutskatteavräkning 2020	-16 577	0	-16 577	0
Totalt not 2	**1 052 294**	**1 061 458**	**1 052 294**	**1 061 458**
Not 3 Generella statsbidrag				
Inkomstutjämningsbidrag	255 429	256 478	255 429	256 478
Regleringsbidrag	23 735	16 395	23 735	16 395
Kostnadsutjämningsbidrag	28 726	7 495	28 726	7 495
Kommunal fastighetsavgift	46 237	44 823	46 237	44 823
Generella bidrag från staten	17 806	30 784	17 806	30 784
Generella bidrag från staten, 19 feb Corona	43 546	0	43 546	0
Avgift LSS-utjämning	-13 374	-14 880	-13 374	-14 880
Totalt not 3	**402 104**	**341 095**	**402 104**	**341 095**
Not 4 Finansiella intäkter				
Räntor utlämnade lån	0	0	20 134	18 799
Räntor likvida medel	0	0	98	15
Övriga finansiella intäkter	281	926	4 313	4 746
Totalt not 4	281	926	24 545	23 559
Not 5 Finansiella kostnader				
Räntor upptagna lån	22 619	22 982	22 128	22 430
Räntor pensionsskuld	2 788	3 152	2 788	3 152
Övriga finansiella kostnader	777	690	777	690
Totalt not 5	**26 184**	**26 824**	**25 694**	**26 273**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 779 175	2 660 611	583 699	562 961
Investeringar	269 683	125 572	178 979	23 294
Inköp av mark, byggnader	1 153	744	10	290
Avyttringar	-11 538	-5 997	-422	-1 094
Nedskrivningar	2 558	-8 414	0	-1 652
Utrangering	-403	-100	0	-100
Omklassificering till omsättningstillgång	0	-361	0	0
Avskrivningar	-1 120 892	-1 051 042	-246 997	-228 964
Redovisat värde vid årets slut	**1 919 735**	**1 721 013**	**515 268**	**354 735**
Pågående investeringar				
Ingående balans	287 494	176 452	163 989	84 728
Aktiverade pågående investeringar	-224 100	-103 325	-156 125	-10 913
Pågående investeringar	216 646	214 367	11 088	90 174
Nedskrivning	-15 039	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	**265 001**	**287 494**	**18 952**	**163 989**
Totalt not 6	**2 184 736**	**2 008 507**	**534 220**	**518 723**
Not 7 Maskiner och inventarier				
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	434 995	402 413	377 512	352 165
Investeringar	23 798	33 127	23 011	25 847
Avyttringar	-1 504	-45	0	0
Nedskrivningar	-1 688	-500	0	-500
Avskrivningar	-332 013	-310 779	-295 078	-275 796
Redovisat värde vid årets slut	123 588	124 216	105 445	101 715
Totalt not 7	**123 588**	**124 216**	**105 445**	**101 715**
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier				
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
Gamla Byn AB	0	0	295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB	0	0	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237	237	237
Inera (SKL)	43	43	43	43
	331	331	298 317	298 317

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Andelar				
Mellanskog ekonomisk förening	19	19	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	19 050	14 950	19 050	14 950
	19 069	**14 969**	**19 069**	**14 969**
Förlagsbevis				
Förlagsbevis Kommuninvest	0	4 100	0	4 100
Långfristiga fordringar (utlåning)				
Övriga utlämnade lån	491	435	0	0
Internbankens utlåning				
Avesta Industristad AB			137 000	147 000
Gamla Byn AB			927 000	807 000
Avesta VA och Avfall AB			167 250	117 250
			1 231 250	1 071 250
Totalt not 8	**19 891**	**19 835**	**1 548 637**	**1 388 637**
Not 9 Bidrag till infrastruktur				
Förbifart Fors				
Ingående balans	20 000	20 000	20 000	20 000
Ingående balans ack upplösning	-6 400	-5 600	-6 400	-5 600
Slutreglering infrastrukturprojekt	-8 511	0	-8 511	
Årets ack upplösning	-743	-800	-743	-800
Summa Förbifart Fors	**4 346**	**13 600**	**4 346**	**13 600**
Lerbäcken Riksväg 68				
Årets bidrag till statlig infrastruktur	22 000	0	22 000	0
Årets ack upplösning	-540	0	-540	0
Summa Riksväg 68	**21 460**	**0**	**21 460**	**0**
Ack upplösning av bidrag				
Tid för upplösning är 25 år.				
Totalt not 9	**25 806**	**13 600**	**25 806**	**13 600**
Not 10 Fordringar				
Kundfordringar	19 202	14 006	19 212	12 504
Övriga kortfristiga fordringar	7 486	5 283	6 254	9 262
Statsbidragsfordringar	30 428	28 622	30 428	28 622
Moms	12 681	16 776	9 298	10 165
Interimsfordringar	40 958	23 558	29 865	20 433
Totalt not 10	**110 755**	**88 245**	**95 057**	**80 986**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Not 11 Kassa och bank				
Kassa	142	99	139	98
Bank	135 040	74 821	134 894	74 806
Totalt not 11	**135 182**	**74 921**	**135 033**	**74 904**
Not 12 Ingående eget kapital				
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	598 217	570 225	530 975	507 603
Årets förändring obeskattade reserver	800	-500		
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver, förändring	-165	-762		
Förändring insatskapital Kommuninvest , byte av redovisningsprincip	0	-4 870	0	-4 870
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, återbet/justering eget kapital	-47	-91		
Totalt not 12	**598 805**	**564 002**	**530 975**	**502 733**
Not 13 Eget kapital				
Eget kapital	598 805	564 003	530 975	502 733
Varav resultatutjämningsreserv	40 000	40 000	40 000	40 000
Årets resultat	89 585	34 214	88 226	28 242
Totalt not 13	**688 390**	**598 217**	**619 200**	**530 975**
Not 14 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	119 871	110 376	101 240	93 634
Nyintjänad pension	7 899	12 201	7 746	11 550
Årets utbetalning	-5 136	-4 873	-5 136	-4 873
Ränte- och basbeloppsuppräkning	2 780	3 037	2 780	3 037
Övrig post	-270	-2 091	-270	-2 107
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	**125 144**	**118 649**	**106 360**	**101 240**
Ingående avsättning till pensioner förtroendevalda inkl löneskatt	8 216	6 909	8 216	6 909
Nyintjänad pension	1 880	1 043	1 880	1 043
Årets utbetalning	0	0	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräkning	278	265	278	265
Summa avsatt till pensioner förtoendevalda inkl löneskatt	**10 374**	**8 216**	**10 374**	**8 216**
Totalt not 14	**135 519**	**126 865**	**116 735**	**109 456**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Not 15 Övriga avsättningar				
Avsättning rivning Horndals Bruk 1:65				
Redovisat värde vid årets början	-0	981	-0	981
lanspråktagna avsättningar	0	-981	0	-981
Utgående avsättning	**-0**	**-0**	**-0**	**-0**
Avsättning Förbifart Fors				
Redovisat värde vid årets början	8 356	8 356	8 356	8 356
Outnyttjade belopp som återförts	-8 356	0	-8 356	0
Utgående avsättning	**0**	**8 356**	**0**	**8 356**
Avsättning Lerbäcken Riksväg 68				
Nya avsättningar	22 000	0	22 000	0
lanspråktagna avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	**22 000**	**0**	**22 000**	**0**
Avsättning deponi				
Redovisat värde vid årets början	54 707	45 530	54 707	45 530
Nya avsättningar	15 508	15 508	15 508	15 508
lanspråktagna avsättningar	-6 331	-6 331	-6 331	-6 331
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	50 558	54 707	50 558	54 707
Avsättning asfaltering				
Redovisat värde vid årets början	1 302	1 210	1 302	1 210
Nya avsättningar	-5	92	-5	92
Utgående avsättning	**1 296**	**1 302**	**1 296**	**1 302**
Avsättning Horndalsbyn 12:1				
Redovisat värde vid årets början	318	650	318	650
lanspråktagna avsättningar	-202	-332	-202	-332
Utgående avsättning	**117**	**318**	**117**	**318**
Avsättning del av Åsbo 9:1				
Redovisat värde vid årets början	0	135	0	135
lanspråktagna avsättningar	0	-135	0	-135
Utgående avsättning	**0**	**0**	**0**	**0**
Obeskattade reserver - uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	762			
Nya avsättningar	165	762		
Utgående avsättning	**927**	**762**		

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Totalt not 15	**74 898**	**65 445**	**73 971**	**64 683**
Totalt avsättningar	**210 417**	**192 310**	**190 706**	**174 139**
Not 16 Långfristiga skulder				
Internbankens upplåning				
Avesta kommun			58 750	118 750
Gamla Byn AB			927 000	807 000
Avesta Industristad AB			137 000	147 000
Avesta Vatten och Avfall AB			167 250	117 250
Summa internbankens upplåning	**1 290 000**	**1 190 000**	**1 290 000**	**1 190 000**
Avesta kommun			0	0
Anläggnings-/Anslutningsavgifter	2 430	2 430	2 430	2 430
Ack upplösning anläggningsavgift/anslutningsavgift	-512	-391	-512	-391
Investeringsbidrag	18 382	18 046	18 382	18 046
Ej aktiverade investeringsbidrag	3 369	-0	3 369	-0
Ack upplösning investeringsbidrag	-3 039	-2 154	-3 039	-2 154
Summa investeringsbidrag	**20 629**	**17 932**	**20 629**	**17 932**
Långfristig leasingskuld	358	225		
Totalt not 16	**1 310 987**	**1 208 157**	**1 310 629**	**1 207 932**
Not 17 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskuld	88 421	77 229	34 801	38 931
Mervärdeskatt	2 197	1 349	2 025	1 169
Personalens källskatt och diverse avdrag	24 049	17 375	18 795	16 207
Övriga kortfristiga skulder	37 509	43 415	66 749	46 169
Semester- och övertidsskuld	73 379	68 637	70 683	65 165
Upplupna löner timanställda	6 212	5 762	6 212	5 762
Upplupen kostnad timbank	680	571	680	571
Interimsskulder	158 097	116 716	123 936	91 794
Totalt not 17	**390 543**	**331 054**	**323 880**	**265 767**
Not 18 Ansvars- och borgensförbindelser				
Kommunalt borgens- och förlustansvar egnahem o småhus	9	18	9	18
Kommunala bolag	0	0	1 539	448
Övriga ansvarsförbindelser	2 190	1 333	651	885
Totalt not 18	**2 199**	**1 351**	**2 199**	**1 351**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Not 19 Ej likviditetspåverkande poster				
Årets upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	1 283	800	1 283	800
Årets upplösning av investeringsbidrag	-1 007	-914	-1 007	-914
Realisationsförlust	0	966	0	966
Investering betald 2018 aktiverad 2019	0	-50	0	-50
Kommuninvest	0	-4 870	0	-4 870
Årets upplösning av obeskattade reserver	800	-500	0	0
Övriga poster	0	-793	0	0
Totalt not 19	**1 076**	**-5 361**	**276**	**-4 068**
Not 20 Inköp av materiella tillgångar				
Verksamhetsfastigheter			0	0
Park och gatumark, verksamhetsfastigheter	10	290	10	290
Årets investering	289 578	270 112	56 953	128 352
Totalt not 20	**289 588**	**270 402**	**56 963**	**128 642**
Not 21 Inköp av finansiella tillgångar				
Andelar ekonomisk förening	56		0	0
Totalt not 21	**56**	**0**	**0**	**0**
Not 21 Avyttrade materiella tillgångar				
Verksamhetsfastigheter	1 059		0	0
Mark detaljplanelagd	3 336	7 376	3 336	3 676
Park o gatumark	23	526	23	526
Tomträttsmark	0		0	0
Metropoolen	0		0	0
Avesta VA och Avfall AB	0		0	0
Lantegendomar	0		0	0
Park o gatumark	0		0	0
Bilar/maskiner/inventarier	594	234	39	234
Leasingavtal avslutade			0	0
Totalt not 21	**5 012**	**8 136**	**3 398**	**4 436**
Not 23 Utlåning/ökning långfristiga fordringar				
Minskning/Ökning långfristiga fordringar	9 954	4 709	-160 000	-45 130
Totalt not 23	**9 954**	**4 709**	**-160 000**	**-45 130**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Not 24 Långfristig upplåning				
Avesta kommun, checkkredit				0
Förändring upplåning	100 140	-50 000	100 000	-50 000
Investeringsbidrag, anslutningsavgift	336	3 095	336	3 095
Ej aktiverade investeringsbidrag	3 369		3 369	0
Totalt not 24	**103 844**	**-46 905**	**103 704**	**-46 905**

Riskanalys:
Vi bedömer att risken för infriande av Avesta kommuns borgensåtaganden totalt sett är låg.

Avesta kommun har i januari 2006 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Avesta kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 mkr och totala tillgångar till 525 483 mkr.
Avesta kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 043 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 102 mkr.

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	**549 106**	**564 917**	**549 106**	**564 917**
Ränte- och basbeloppsuppräkning	13 806	14 207	13 806	14 207
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0		
Pension till efterlevande	0	0		
Årets utbetalningar	-27 534	-27 318	-27 534	-27 318
Övrig post	1 296	387	1 296	387
Förändring av löneskatt	-3 016	-3 087	-3 016	-3 087
Utgående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	**533 658**	**549 106**	**533 658**	**549 106**

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunkoncernen		Kommunen	
Benämning	2020	2019	2020	2019
Specifikation av ansvarsförbindelse för pensioner				
Intjänad pensionsrätt	353 856	363 756	353 856	363 756
Särskild avtalspension	163	246	163	246
Livränta	9 283	9 468	9 283	9 468
Utgående pension till efterlevande	4 373	4 631	4 373	4 631
PA-KL och äldre avtal	61 794	63 800	61 794	63 800
Löneskatt	104 189	107 205	104 189	107 205
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	**533 658**	**549 106**	**533 658**	**549 106**
Ansvarsförbindelse förtroendevalda, förpliktelse	**688**	**1 296**	**688**	**1 296**
Totalsumma ansvarsförbindelse intjänad pensionsrätt	**534 346**	**550 402**	**534 346**	**550 402**
Övriga upplysningar om pensioner				
Aktualiseringsgrad	96 %	96 %	96 %	96 %

Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De grundläggande redovisningsprinciper som beaktats i redovisningen för att ge en så rättvisande bild som möjligt är;

- Fortlevnadsprincipen – kommunen ska förutsättas fortsätta sin verksamhet.
- Konsekvensprincipen – samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
- Försiktighetsprincipen – värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
- Periodiseringsprincipen – intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkt för betalningen.
- Principen om post för postvärdering – de olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av ska värderas var för sig.
- Kvittningsförbud – tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
- Kontinuitetsprincipen – den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.
- Kongruensprincipen – förändringar i eget kapital ska redovisas i resultaträkningen.

Ändrade redovisningsprinciper
Från och med räkenskapsår 2020 tillämpas Intäkter RKR R2. Ingen justering av intäkterna i årsredovisningen har gjorts till följd av ändringen.

Intäkter, RKR R2
I bokslutet tillämpas RKR:s nya rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i bokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräkningen för 2019 och en preliminär slutavräkning för 2020.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det aktuella bidragets villkor och restriktioner.

I enlighet med RKRs yttrande har kommunen valt att i årsredovisningen intäktsföra 100% av stadsbidragen för ansökan tom 30/11 rörande Corona pandemin.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som erhållits från och med 2013 har redovisats bland långfristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod. Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningavgifter kommer att ske från och med 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner
Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt kontantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i samband med årsskiftet.

Kostnadsräntor
Kostnadsräntor hänförda till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning
Som investering har redovisats inventarier med belopp som överstiger ett basbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar, RKR R4
Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningskostnaden.
Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller innehav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKRs Redovisning av kommunal markexploatering. Tomtmark för småhus som iordningsställts i avsikt att försäljas har redovisats som anläggningstillgång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt.

Översyn av regelverk kommer att göras under 2021 med hänsyn till RKR:s praktiska vägledning Redovisning av kommunal markexploatering.

Avskrivningar
Avskrivningar har beräknats planenligt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kommunens bedömning om tillgångens ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar
Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme-elledningar, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Lånekostnader
Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkommit.

Fordringar
Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och krav verksamhet.

Leasingavtal, RKR R5
I kommunen finns enbart leasingavtal som per definition är operationella eftersom avtalen understiger 3 år. Dessa har redovisats som hyresavtal i resultaträkningen och de omfattar framförallt leasingbilar.

Avsättningar, RKR R9
Avsättning för omstruktureringsutgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser
Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionsskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt
Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som avsättning som de som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid
Semesterlöneskuld och okompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken. Skulden har justerats i samband med årsbokslutet.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16
Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering. Med

proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas in i de sammanställda räkenskaperna. Förvärvsmetoden innebär att förvärvat eget kapital i ett företag elimineras. I de sammanställda räkenskapernas egna kapital ingår härmed förutom kommunens eget kapital endast den del av dotterföretagens eget kapital som intjänats efter förvärvet. Eftersom de sammanställda räkenskaperna endast ska redovisa koncernens relationer med omvärlden har interna mellanhavanden inom koncernen eliminerats. I delårsrapporten görs en enklare konsolidering i vilken endast aktiekapital och delar i internbanken elimineras.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförts till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper
Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalkostnader** i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 40,15 % av lönekostnaden;
- **kapitalkostnader** i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,85 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- **kost:** debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- **städ:** debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- **intern postdistribution:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **egen personal teknisk service:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **hyreskostnader:** internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- **central bilpool:** debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning
Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget
Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomin för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgår budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget
Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen - den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år.

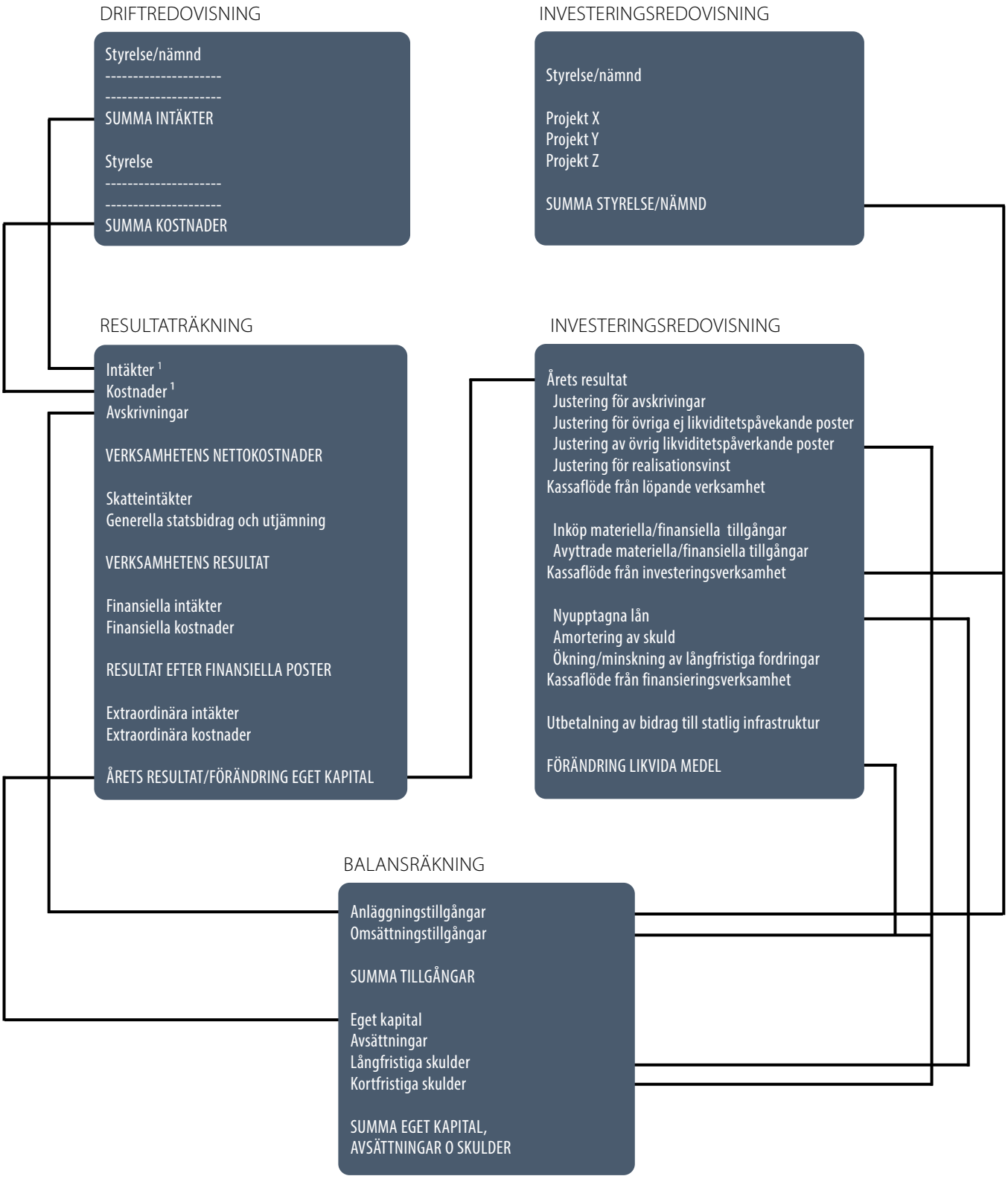

[1] Efter justering för interna poster

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad
visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital
visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar
är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper etcetera.

Ansvarsförbindelse
är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar
är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning
är de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat
Ett derivat eller derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning
visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital
är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader
är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader
avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar med mera.

Investeringsredovisning
visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster
är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder
är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet
visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassalikviditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder
avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt
är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad
är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar
är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag med mera.

Omsättningstillgångar
är tillgångar som förväntas innehas under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering
innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital
är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet
visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor
3 månader Stibor är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap
En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

tkr
Belopp i tusentals kronor.

mkr
Belopp i miljontals kronor.

Stenmur i skogen

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftsredovisning

Driftredovisning (tkr)	Intäkt 2020	Intäkt 2019	Kostnad 2020	Kostnad 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Kommunfullmäktige	14	533	4 223	6 203	5 051	4 210	841	5 670
Kommunstyrelsen	127 087	118 544	380 633	384 241	300 107	253 546	46 561	265 697
Omsorgsstyrelsen	132 019	111 963	690 355	642 437	564 065	558 336	5 729	530 474
Bildningsstyrelsen	197 562	226 149	807 015	826 831	608 017	609 453	-1 436	600 682
V-Dala miljö- och bygg	70 144	66 561	83 414	84 284	16 063	13 271	2 792	17 723
Summa	**526 826**	**523 749**	**1 965 641**	**1 943 995**	**1 493 303**	**1 438 815**	**54 488**	**1 420 246**
Varav bokfört Corona	30 651		-25 170					
Övriga ekonomiska effekter av Corona, ej bokförda, intäkts-bortfall			-3 319					

Kommunstyrelsen
Förvaltningens resultat är +45 561 tkr.
Merparten av överskottet återfinns inom det kommungemensamma verksamhetsområdet, 39 855 tkr. Pensionskostnader och löner, 19 048 tkr, återsökt momsersättning för ej momspliktig verksamhet, 8 000 tkr och kapitaltjänstkostnader för ej färdigställda investeringsprojekt, 9 507 tkr.

För teknisk service uppgår överskottet till 3 084 tkr. Snöfattig början och slut på året innebar lägre kostnader för vinterväghållningen. Vakanta tjänster inom teknisk administration rekrytering beräknas ske under 2021.

Kommunkansliet uppvisar ett överskott med 3 621 tkr. Stora delar utgörs lägre kostnader på grund av personalvakanser

Kostnader för Corona: 1 373 tkr
Frivilliga Resursgruppen (FRG) har haft sin organisation igång sedan i april och de hjälpte hushåll där boende ingår i riskgrupp, med inköp av förnödenheter.
Inköp av förbrukningsmaterial och extra kostnader personal.

Intäkter för Corona: 1 359 tkr
Avser bidrag för sjuklönekostnader.

Omsorgsstyrelsen
Förvaltningen resultat uppgår till +5 729 tkr.
Förvaltningsledningens buffert är 10 231. Semesterlöneskulden har ökat med - 2 952 tkr med anledning av pandemin.

Socialtjänstens resultat är -845 tkr. Försörjningsstödet har underskott med -944 tkr men behovet har minskat med 5 700 tkr. Vuxenenheten redovisar underskott med -1 037 tkr. Enheten för barn- och familj redovisar underskott med -13 345 tkr. LSS och socialpsykiatri; boenden, boendestöd, daglig verksamhet/sysselsättning och assistans har positiva resultat.

Vård och omsorgs resultat är -3 657 tkr. Hemtjänstens resultat är -9 783 tkr. Hemtjänstens behovsökning med 1 400 timmar per månad omräknat i årsarbetare är ca 9,0 tjänst över budget.

Kostnader för Corona: 19 401 tkr
Kostnaderna avser skyddsutrustning och skyddsmaterial, provtagning, specialistteam, personalförstärkningar, övertid, intern och extern information.

Intäkter för Corona: 20 344 tkr
Kommunen kan söka bidrag för kostnader orsakade av pandemin, totalt 11 044 tkr samt bidrag för sjuklönekostnader med 9 300 tkr.

Försäkringsärende Frejalunden och Lindhagen: 3 225 tkr
Avser tillfälligt boende på Hackspettsbacke, dubbla hyreskostnader, extrapersonal, flyttkostnader.

Åtgärder på grund av avvikelser
Förvaltningen har under året haft flera uppdrag att se över kostnader. Omsorgsstyrelsen och förvaltningen har beslutat om åtgärder som vid full effekt beräknas till ett totalt belopp av 8 200 tkr:

- Erbjuda missbruksvård på Malmgården och i öppenvård, effekt 2020, 3 000 tkr, full effekt 5 000 tkr år 2021
- Omstrukturering av LSS verksamhet, ny gruppbostad, erbjuda vård i hemkommunen, klara ökat behov inom ram klart 2022
- Utveckla hälsosamt schema och bemanningsekonomi, (minska sjuktalen, utveckla heltidsmodellen och effektivisera personalplanering) klart 2022, full effekt 2 000 tkr.
- Utveckla arbetsmarknadsinsatser "nya AME" i Arbete- och sysselsättningsenheten. Pågår löpande och effekt 2020 uppgår till 5 700 tkr
- Utveckla samverkan mellan terapiorganisation, anhörigstöd med mera, 600 tkr, klart 2022
- Minskning av rehab organisationen, 600 tkr, klart 2021
- Utveckla samverkan i länet kring boende, familjerätt, familjehem och LSS handläggning, pågår.

Bildningsstyrelsen
Förvaltningens resultat uppgår till - 1436 tkr. Bildning, övergripande, har ett resultat på 2 460 tkr där bufferten är en stor post.

Förskolan har ett resultat på 5 378 tkr vilket bland annat beror på sjuklöneersättning, minskat behov av vikarier då det varit färre barn i verksamheten på grund av pandemin samt de extra medel som kom från kommunstyrelsen.

Utbildning har ett resultat på -8 355 tkr. Gymnasiet har ett resultat på -332 tkr och vux/integration ett resultat på 358 tkr. Grundskolan har ett resultat på -8 381 tkr som till stor del beror på de omställningskostnader som omorganisationen inneburit.

Fritid Kultur Måltider har ett resultat på -919 tkr. Fritid har ett resultat på -2 336 tkr som nästan uteslutande beror på de intäktsbortfall som pandemin inneburit. Kultur har ett resultat på -20 tkr, även här har man haft en del intäktsbortfall på bland annat Verket. Måltider har ett resultat på 1 437 tkr som bland annat berott på minskade livsmedelskostnader på grund av färre barn/elever i verksamheterna till följd av pandemin.
Kostnader för Corona: 4 194 tkr
Avser bland annat extra personalkostnader på grund av sjukfrånvaro, hygienartiklar, extra städning, anpassning till distansundervisning med mera.

Intäkter för Corona: 8 951 tkr
Avser ersättning för sjuklönekostnader.
Intäktsbortfall på grund av Corona: 3 319 tkr
Avser intäktsbortfall för bland annat Metropoolen, Verket och övriga bokningar/uthyrningar.

Åtgärder på grund av avvikelser
Förvaltningen har under året haft flera uppdrag att se över kostnader. Bildningsstyrelsen och förvaltningen har beslutat om åtgärder som vid full effekt beräknas till ett totalt belopp av 15 489 tkr. Åtgärderna startade 2019 och är verkställda under 2020.

- Minimera antalet timvikarier, pågår
- Organisationsförändring grundskolan, 10 859 tkr
- Organisationsförändring fritid kultur måltider, 1 495 tkr
- Organisationsförändring gymnasiet, 2 135 tkr
- Organisationsförändring förskolan, 1 000 tkr

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Avvikelse totalt: + 2 792 tkr
Största orsaken är vakanser och övrig frånvaro.

Kostnader för Corona: 202 tkr
- Inköp av IT-material för hemarbetsplatser och teamsmöten

Investeringsredovisning

	Inkomster		Utgifter		Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
tkr	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Kommunstyrelsen	173	9 122	44 775	127 242	57 892	44 602	13 290	118 120
Omsorgsstyrelsen	0	0	3 135	1 237	7 470	3 135	4 335	1 237
Bildningsstyrelsen	0	0	8 221	8 478	9 377	8 221	1 156	8 478
V-D miljö och bygg	0	0	996	517	1 240	996	244	517
Summa styrelser	**173**	**9 122**	**57 127**	**137 474**	**75 979**	**56 953**	**19 026**	**128 352**

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
tkr	Beslutad totalutgift from 2016	Utfall tom 2020	Avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Kommunstyrelsen	**426 452**	**373 712**	**52 740**	**80 433**	**44 602**	**35 831**
Varav:						
Stamfiber till landsbygden	3 305	11 835	-8 530	0	565	-565
Väghållning	144 500	115 311	29 189	36 529	20 558	15 971
Grönytor	21 000	16 133	4 867	3 773	3 008	765
Exploatering	11 500	8 368	3 132	5 000	2 487	2 513
Fastigheter	169 700	164 371	5 329	14 709	9 964	4 745
Inventarier/maskiner	1 533	133	1 400	1 533	133	1 400
Yttre miljöer	14 670	7 621	7 049	3 471	802	2 669
Omsorgsstyrelsen	**21 180**	**11 446**	**9 734**	**7 470**	**3 135**	**4 335**
Varav:						
Inventarier Nya Balders	3 000	966	2 034	3 000	966	2 034
Bildningsstyrelsen	**84 607**	**66 846**	**17 761**	**11 839**	**8 221**	**3 618**
Varav:						
Belysning Krylbo IP	1 500	732	768	1 500	732	768
Konst i Sportparken	1 950	2 470	-520	0	282	-282
Möbler förskola Balders hage	1 400	915	485	1 400	915	485
V-Dala miljö-/byggnadsnämnd	**2 739**	**2 462**	**277**	**1 240**	**996**	**244**
Varav:						
Summa	534 978	454 466	80 512	100 982	56 953	44 029

Kommentarer större investeringar

Väghållning
Inom väghållning pågår uppförande av nya gång-/cykelvägar för att knyta ihop cykelbanor både i Avesta, Krylbo och Karlbo. Målet är att förbättra framkomligheten för gång och cykel på dessa platser.

Vidare har ny asfaltsbeläggning lagts på gamla riksväg 70, sträckan från Karlbo skola till Brovallen.
När det gäller de projekteringar av stora projekt som planerades för året så har de blivit något försenade på grund av Corona och beräknas slutföras under 2021. Planen är att anläggandet av nya Lerbäcksleden ska genomföras under perioden 2021–2022.

Beslut beräknas tas av Kommunfullmäktige under första tertialet 2021. När det gäller våra broar är det ännu osäkert när genomförandet av eventuell ny-/ombyggnation kommer att ske, det gäller Kyrkbron (Avesta), Brogårdsbron (Krylbo) och Koppardalsbron (Avesta).

Grönytor
Inom parkverksamheten pågår fortsatt uppsättning av nya lekredskap samt förnyande av grönparker bland annat vid Oxeltäkten i centrala Avesta. Även förnyelse av den stora planteringen i Stadshusparken har genomförts under året.

Exploatering
Exploatering pågår i områdena: Skälsbo, Månsbo, Nordanö, Älvbro och Källhagen

Fastigheter
Det största projekt som genomförts är en nybyggnation av kombinerade verksamhetslokaler för äldreomsorg och förskola inklusive tillagningskök. Projektet är finansierat med grön finansiering och har pågått under en två-årsperiod.

Omsorgsstyrelsen
Investeringarna är lägre än budgeterat då Omsorgsförvaltningen med stöd av statliga bidrag investerat i IT, sängar och liftar. Investeringarna för Balders hage har kunnat hållas nere med anledning av saminköp med bildningsförvaltningen samt flytt av inredning från Lindhagen.

Våra bolag och förbund

Driftredovisning (tkr)	Intäkt 2020	Intäkt 2019	Kostnad 2020	Kostnad 2019	Budget 2020	Netto 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019
Gamla Byn AB	223 258	215 901	-206 782	-196 174	24 971	16 476	-8 495	19 727
Avesta industristad AB	44 862	44 687	-38 613	- 37 614	4 682	6 249	1 567	7 073
Avesta vatten och avfall AB	79 069	71 097	-75 209	- 69 529	3 007	3 860	853	1 568
Södra Dalarnas räddnings-tjänstförbund	69 794	68 896	68 770	-67 847	852	1 024	172	1 049

Investeringsredovisning (tkr)	2020	2019
Gamla Byn AB	167 721	82 684
Avesta industristad AB	3 445	20 474
Avesta vatten och avfall AB	61 101	35 727
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	240	5 981

Gamla Byn AB/ Avesta Industristad AB
I Gamla Byn AB ingår också dotterbolaget Avesta Industristad AB.

Moderbolagets omsättning har ökat från 216 mkr till 223 mkr. Resultatet för moderbolaget blev – 1,8 mkr vilket är en klar förbättring mot delårsrapporten. Förbättringen beror på att investeringen av Åvestadalsskolan inte blev färdigställd enligt plan utan den kommer att bli klar under våren 2021. Fram till årsskiftet var 88,5 mkr nedlagt i projektet vilket resulterade i att bolaget var tvungen att göra en nedskrivning med 15 mkr. Koncernens resultat blev på 1,4 mkr.

Efterfrågan på Avesta Industristad AB:s industri- och kontorslokaler minskade något under året med en del uppsägningar som följd, troligen som en effekt av den pandemisituation vi befinner oss i. Mot slutet av året har dock efterfrågan återhämtat sig något. Av den uthyrningsbara ytan är ca sju procent vakant vid årsskiftet.

För att bibehålla fastighetsbeståndets värde har moderbolaget ett långsiktigt mål att driftnettot skall överstiga 300 kr/m^2. Utfallet för 2020 blev 334 (301) kr/m^2. Avkastningen på totalt kapital uppgår till 4,9 (5,3) %.

Enligt det nya ägardirektivet som togs på en extra bolagsstämma i december beslutades att soliditeten skall vara minst 20% och årets utfall hamnade på 25%. Bolagsstämman beslutade även att direktavkastningen på totalt kapital skall vara minst 4% och utfallet hamnade på 4,8%.

Koncernens investeringsvolym uppgick under 2020 till 171 (103) Mkr varav i moderbolaget 167 (83) Mkr.

Avesta Vatten och avfall AB
Bolagets försäljning har under räkenskapsåret uppgått till 67,2 mkr (63,1), varav 43,4 mkr (40,7) avser VA-verksamheten och 23,7 (22,1) avser avfallsverksamheten.

Årets investeringar uppgår till mkr 33,9 (28,8) varav 33,9 (28,1) i maskiner och andra tekniska anläggningar och 0,0 (0,7) i inventarier, verktyg och installationer. Vid årets slut uppgick investeringar i pågående nyanläggningar till 58,4 mkr, varav cirka 30 mkr avser projekt som beräknas vara färdigställda 2021.

Företagets resultat efter finansiella poster uppgår till 0,8 mkr (-0,5) och fördelas med 2,0 mkr (-0,1) på VA-verksamheten och -1,2 mkr (-0,4) på avfallsverksamheten.

Södra Dalarna räddningstjänstförbund
Förbundets resultat för räkenskapsåret uppgår till +199 tkr. Detta är 199 tkr bättre än det budgeterade nollresultatet för året.
Förbundet har haft en bruttokostnad på 65,3 mkr och externa intäkter motsvarande 7,0 mkr.

Kostnaderna för verksamheten ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från medlemskommunerna enligt de procentsatser som finns angivna i förbundsordningen. Kommunbidraget för verksamhetsåret 2020 uppgår till totalt 62 762 tkr.

Kommunbidraget är 1 575 tkr lägre än budgeterat beroende på att pensionskostnader är lägre än den tidigare prognos.

Sänkta arbetsgivaravgifter med anledning av Coronapandemin uppgår till + 636 tkr.

Årets investering, hydrauliska räddningsverktyg, uppgår till 240 tkr och har i sin helhet finansierats med likvida medel.

www.avesta.se

Revisorerna i Avesta kommun 2021-04-19

Till kommunfullmäktige i Avesta kommun
organisationsnummer 212 000 - 2262

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.
Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelser och nämnder i Avesta kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Ett undantag är att kommunstyrelsen enligt vår bedömning inte uppfyllt sin uppsiktsplikt angående byggnationen av Åvestadalskolan.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsernas och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är i överensstämmelse med de finansiella målen då samtliga fyra mål uppnås. Vidare bedömer vi att resultatet inte är förenligt med av fullmäktige fastställda verksamhetsmål, detta med hänvisning till att inget av fyra kommungemensamma verksamhetsmål som fullmäktige uppställt uppnåtts.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelser och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Mats Myrén
Godkännande och underskrift har bekräftats per e-post

Lilian Palm
Godkännande och underskrift har bekräftats per e-post

Sören Aspgren
Godkännande och underskrift har bekräftats per e-post

Lennart Hammargren
Godkännande och underskrift har bekräftats per e-post

Kristina Ohls
Godkännande och underskrift har bekräftats per e-post

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Revisorernas redogörelse (nr 1)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen (nr 2)

AVESTA KOMMUN
0226-46 50 00 | avesta.se